

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
Institut mezioborových studií Brno

Veřejné mínění versus prostituce

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Aleš Sekot, CSc.

Vypracoval:
Ondřej Kolář

Brno 2006

OBSAH	str.
ÚVOD	5
1. Prostituce z historického hlediska	6
1.1 Vnímání prostituce ve starověku	6
1.1.1 Starověké Řecko	7
1.1.2 Starověký Řím	9
1.2 Období starověké prostituce	13
1.3 Prostituce a novověk	16
1.4 Dílčí závěr	17
2. Sociálně patologické aspekty současné prostituce	18
2.1 Sociálně právní aspekty současné prostituce v České republice	19
2.2 Některé vybrané typy prostituce provozované v současnosti na našem území	24
2.3 Dílčí závěr	32
3. Zdravotní rizika provozování prostituce	33
3.1 Zkušenosti a charakter komerčních sexuálních aktivit	36
3.2 Dílčí závěr	37
4. Empirický výzkum	38
4.1 Dílčí závěr	52
ZÁVĚR	54
RESUMÉ	56
ANOTACE	57
Použitá literatura	58
Přílohy	59

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Veřejné mínění versus prostituce“ zpracoval samostatně a použil jen literaturu uvedenou v seznamu literatury, který je v práci uveden.

.....
Ondřej Kolář

Poděkování

Děkuji panu PhDr. Aleši Sekotovi, CSc. za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Velké poděkování patří i mé manželce za morální podporu nejen při zpracovávání mé bakalářské práce, ale i po dobu celého mého studia.

Brno, 15. listopadu 2006

Ondřej Kolář

ÚVOD

Prostituce – toto slovo pochází z latinského slova prostituere = nabízet se k veřejnému smilstvu – je nabízení sexuálních služeb za úplatu. Nejčastější je heterosexuální prostituce ženská. Existuje však i prostituce mužská jak heterosexuální tak i homosexuální, stejně jako homosexuální prostituce ženská. I prostituce dětská má svoje zastoupení. Vzácností nejsou veřejné domy (nebo i jednotlivci) specializující se na různé formy úchylné sexuality (sodomasochismus, fetišismus, apod.). Toto odvětví prostituce vždy závisí na stupni vývoje společnosti, geografické poloze a společenských rituálech uznávaných na konkrétním území jako norma chování, či naopak jako aktivity stojící mimo normu, které jsou však touto formou přípustné těm, kteří o ně jeví zájem. (CAPPONI, Věra a kolektiv, *Sexuologický slovník*, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str. 109).

Ve své bakalářské práci bych se chtěl zabývat právě fenoménem zvaným prostituce a jeho vztahem k veřejnému mínění během vývoje lidské společnosti. Ne vždy totiž byla prostituce odsuzována a toto „nejstarší řemeslo“, jak bývá prostituce označována, mělo v lidské historii své nezastupitelné místo.

V zásadě můžeme říct, že prostituce je jevem věčným a věčným zřejmě i zůstane, neboť ukájení lidského sexuálního pudu je jednou z hlavních potřeb dospělého jedince. Dokonce i některé směry v psychologii člověka, které jsou považovány za základní pilíře moderních psychologických věd, například klasická Freudovská psychoanalýza, považují uspokojování pohlavního pudu za hlavní potřebu člověka a motivaci k veškerému konání lidského jedince.

Jak bude postupně vyplývat z kapitol této práce, nebyla vždy prostituce známa v té podobě, ve které ji známe nyní. Analýzou historických faktů, pak se můžeme dobrat ke zcela neoddiskutovatelnému závěru, že prostituce, jako poskytování sexuálních služeb za úplatu, přežila doby jejího největšího rozmachu i přes značné rozšíření pohlavně přenosných chorob a přežila také doby jejího pronásledování těmi nejbrutálnějšími způsoby. Klíčem k pochopení prostituce bezesporu je především studium historických faktů a dobových pramenů, které tento společenský jev popisují tak, jak se během věků rozvíjel jako nedílná součást historie celého lidského pokolení.

1. PROSTITUCE Z HISTORICKÉHO HLEDISKA

Na počátku této kapitoly je třeba uvést, že pro člověka byla touha po uspokojování sexuálního pudu vždy vlastní a je také zcela zřejmé, že v historických epochách, kdy kvetl výměnný odchod, použilo mnoho žen, ale i mužů své tělo jako prostředek k získání nějakých materiálních nebo společenských výhod. Také je nutné si uvědomit, že prostituce existovala ještě dříve, než byla písemně zaznamenána. Měla různé formy a podoby a ty souvisely jak s vývojem na daném území, tak s geopolitickou situací v jednotlivých oblastech. Pro existenci prostituce byla nutná především míra společenské tolerantnosti k danému jevu. Zkusme si jednotlivé epochy, které s provozováním prostituce souvisí blíže přiblížit.

1.1 Vnímání prostituce ve starověku

Z hlediska historického je za nejstarší formu prostituce považována pravděpodobně chrámová prostituce, která byla chápána spíše jako obětní náboženský obřad. Tato forma prostituce dosáhla největšího rozšíření ve třetím tisíciletí před narozením Krista ve východních říších. Nejstarší dochované zprávy o chrámových nevěstincích pocházejí z území Sumerů a dál potom z Starobabylonské říše. Chrámová prostituce měla mi podobu při které se každá žena před vstupem do manželství měla podrobit právě v chrámu sexuálnímu styku s neznámým mužem. Tím pak měla být dána oběť bohům a zároveň ji božstvo připravilo na manželství. Velmi rozšířena byla i chrámová prostituce homosexuální. S postupem času se vžilo i předávání darů kněžkám lásky od spokojených uživatelů jejich služeb. Tato chrámová prostituce se ve velké míře vyskytovala u starověkých kultur východního středomoří, Malé Asie a Mezopotámie jako součást kultů plodnosti. V některých zemích provozovaly tuto činnost kněžky, jinde šlo o rituální povinnost každé ženy (např. v Babylónii jednou za život, jinde opakovaně). Hovořit o prostituci v našem slova smyslu je velice problematické – pohlavní akt tu byl většinou přímo spojen s bohoslužbou a byl buď zcela bezúplatný, nebo byl odměňován obětními dary chrámu. Z Blízkého východu se dostaly tyto rituální sakrální praktiky na ostrovy v Egejském moři a později i do Řecka a na Sicílii. Zde již byly mnohdy chrámové kněžky nahrazeny chrámovými otrokyněmi, aniž by ovšem byla změněna jejich hlavní náplň práce. Šlo vlastně o chrámové služebnice, které

zprostředkovávali spojení s bohy tím, že odevzdávali své tělo zájemcům, kteří chtěli s bohy rozmlouvat. Jejich úkolem bylo přivést zájemce o kontakt s bohy do stavu orgastické extáze, o níž se věřilo, že je momentem spojení s božstvem. Tyto rituály byly nejvíce rozšířeny v Řecku, na Egejských ostrovech a Sicílii. (BASSERMANN, Lujo, *Nejstarší řemeslo, kulturní dějiny prostituce*, Mladá Fronta, Praha, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 16).

1.1.1 Starověké Řecko

První zmínky o prostituci, která byla provozována způsobem, tak jak ji známe dnes pocházejí ze starověkého Řecka. V dílech starověkých dramatiků se zachovaly zmínky o skutečnostech, že filozof a zákonodárce Solón zřídil v Athénách první veřejný dům. Solón zakoupil pro athénský stát vhodný dům o od obchodníků s otroky získal jako prostitutky mladé otrokyně. Dále pak stanovil vstupné, které bylo tak nízké, že kterýkoliv svobodný občan Athén si tuto kratochvíli mohl dovolit. Zajímavý je důvod proč Solón zřídil první veřejný dům. Traduje se, že to měl být lék proti homosexualitě, která byla ve starověkém Řecku velmi rozšířena jak mezi muži tak i mezi ženami. Aristoteles to vysvětloval tehdy hrozícím přelidněním Řecka a prý ji nařídil už bájný krétský král Mínos, aby utlumil přebytek porodů na svém ostrově. (BASSERMANN, Lujo, *Nejstarší řemeslo kulturní dějiny prostituce*, Mladá Fronta, Praha, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 13-14).

Řekové dále zcela záměrně pěstovali homosexuální vztahy, aby udrželi soudržnost bojových formací při službě v armádě. Když například vojevůdce Kleomachos táhl do boje proti Chalkidům, zeptal se svého přítele, zda by chtěl vidět jeho smrt. Ten přisvědčil, políbil ho a nasadil mu přilbu na hlavu. Starému muži vzplálo srdce odvahou a pohrdaje smrtí vyrazil v čele svých jezdců proti Chalkidům. Jeho vojáci sice v boji zvítězili, ale on v boji zahynul. Řekové považovali tento příklad za důkaz toho, že homosexuální páry jsou v boji nepřemožitelné.

Spartský sbor hoplitů¹ tvořily homosexuální páry a po tři sta let s jedinou výjimkou nepoznal porážku. Je pozoruhodné, že jednotkou, která se o tuto výjimku v roce 371 př. n. l. v bitvě u Leukter postarala, byl tzv. Svatý voj Thébanů vybudovaný na stejném principu jako spartský sbor.

Nyní se ale vraťme zpátky k prostituci heterosexuální. Ve starověkém Řecku se prostitutky dělily do tří vrstev. Byly to nejlacinější nevěstky zvané *dikteriady*, tanečnice a hráčky na flétnu nazývané *auletridy*, a *hetéry*. Pierre Dufour o nich tvrdí, že první z nich

¹ Hoplité – příslušníci starořecké těžkoooděné pěchoty, kteří byli vyzbrojeni krátkým mečem, oštěpem, vystrojené přilbou, krunýřem, štítem a holenicemi.

byly otrokyněmi prostitute, druhé jejich pomocnicemi a třetí jejich královnami. (LACROIX Paul, *Dějiny prostituce, I.díl, Antická doba*, Fontána, 2003, ISBN 80-7336-056-X, str. 43-56).

Příjmy diktriad podléhaly přísné kontrole státu, tak jako první nevěstince a byly zdaněny. Tyto daně byly jedním z největších zdrojů příjmů státu. Dikteriady mohly na ulici vycházet až večer. Solón jim předepsal zvláštní druh oblečení. Dále byly domy, které sloužily jako nevěstince označovány tak jak určoval zákon. Dikteriady jako otrokyně s příjmem se mohly vykoupit z otroctví a mnohdy se z nich potom stávaly hetéry.

Dikteriady byly v antických městech neobyčejně četné a existovaly dokonce i takové, které se přímo na ulici vzdávaly v temných koutech. Jmenovaly se řecky dromas (běhna), chametairis (na zemi se vzdávající) atd. Konkrétně tento druh prostituce se dále dělil na další zvláštní typy podle situací, kde k poskytování sexuálních služeb docházelo na například holky ze silnic, přístavních trhů, mostů atd. Avšak i mezi těmito podskupinami vládla přísná hierarchie a místní působení. (MORUS, LEWINSOHN, Richard, *Světové dějiny sexuality*, Naše vojsko, Praha, 1992, ISBN 80-206-0071-X, str.40-42). Auletridy byly pak lepšími prostitutkami, které nabyly svázány přísnými zákony a svoje umění předváděly na simposionech, kde měli možnost navazovat známosti s významnými muži. Jejich společenské postavení jim zaručovalo mnoho privilegií a přístup ke společenskému a politickému vlivu a bohatství. Tyto prostitutky nesměly chybět na žádné hostině tehdy pořádané. Pravidelně měl každý host jednu pro sebe pro konečnou orgii, ale docházelo také k malým bitkám o tu nebo onu flétnistku. Byly jakýmsi středním článkem mezi hrubou prostitucí pouliční a vypočítavými hetérami, které je povšechně nenáviděly jako lacinější konkurenci. Konečně náležejí k této kategorii prostituční *květinářky*, které v hojném počtu stály na ulicích a náměstích a prodávaly vedle květin, hlavně růží, také svoji lásku. Dále sem patří těž masérky a číšnice. „Ženská obsluha“ se v antice vyskytovala právě tak jako dnes. Vinárny, hostince a krčmy, řecké kapeleion se příliš od nevěstinců nelišily, pilo se zde ostatně také, neboť alkohol byl vždycky považován za prostředek pohlavně povzbuzující. Právě k této činnosti se vážou tzv. Bakchanálie (což byly původně náboženské slavnosti k počtě boha Bakcha [římského Dyonýsa]). Zpočátku k nim byly připouštěny pouze ženy a obřady se konaly ve dne a ve vši počestnosti. Posléze se zasvěcování dělo za účasti osob obojího pohlaví, prostřednictvím dvou věcí, kterých si Bakchus velice cenil – vína a sexu. V roce 186 př. n. l. proti nim tvrdě zakročil stát z důvodů ohrožování veřejné mravnosti. Vyšetřováno bylo tehdy více než sedm tisíc osob, řada z nich byla popravena a uvězněna. Proslýchalo se ovšem, že státní moci nevadila ani tak moc prostopášnost účastníků, ale spíše skutečnost, že

se společenství zasvěcených věnovalo nejen skupinovému sexu, ale i politice. Do obecného podvědomí pronikl tento pojem jako označení nezřízených pitek a skupinového sexu.

Za elitu řecké prostituce bývají považovány hetéry. V podstatě se jednalo o společnice, či placené přítelkyně. Hetéry si muže vybíraly samy a mnohdy zůstávaly několika stejným mužům věrné po dlouhá léta. Jednalo se o vzdělané milenky, které dosahovali velkého společenského vlivu a bohatství. Mnoho hetér v historii mělo i značné politické ambice. Jejich styky s muži, kteří platili za jejich společnost byly mnohdy i platonické, byť převážně se jednalo o luxusní souložnice. Nejvlivnější hetéry vlastnily mnoho otroků a nejlepší domy ve městě. Řecky znamená hetéra přítelkyni, družku. Ve starověkých státech nejvyšší sorta služebnic Venušiných, někdy nazývaná královnami prostitutek (často byly milenkami vládců) – toliko praví naučný slovník. Byly to svobodné ženy, které samo rozhodovaly, komu budou věnovat svoji přízeň. Hetérským stavem prošly mnohé starověké panovnice (např. Kleopatra, Semiramis) a také se tím nijak netajily. Dobou rozkvětu vyššího hetérství bylo 5. a 4. století před narozením Krista. (BASSERMANN, Lujo, *Nejstarší řemeslo kulturní dějiny prostituce*, Mladá Fronta, Praha, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 16-19).

Je zajímavé, když člověk pozná jak se chovali sami Řekové k prostituci jako takové, ale je velmi zvláštní jak se stavěli například k cizoložství. Zatímco sami Řekové obdařili svého nejvyššího boha tak mimořádným cizoložným talentem, cizoložství sami nijak netolerovali. Vdaná žena byla považována za mužův majetek a pokud je někdo svedl, dopouštěl se tak podle zákona krádeže. Nicméně nachytil-li manžel záletníka ve svojí posteli, nehnal záležitost k soudu, ale rezolutně ji řešil na místě tak, že dopadenému buď uřízl penis i s varlaty, nebo ho prostě zabil.

1.1.2 Starověký Řím

Historické prameny, které hovoří o vzniku Říma uvádějí dvě verze pověstí o zakladatelích Říma Romulovi a Removi. Na jedné straně je to pověst o vlčici, která zachránila oba dva zakladatele Říma od smrti hladem, v době kdy byli oba ještě dětmi tím, že jim dávala pít své mléko. Tato pověst už je všeobecně známa. Není však již tolik známa druhá verze tohoto příběhu.

Druhá verze tohoto příběhu hovoří o tom, že oba dva chlapce vychovala žena pastýře Faustula, která se živila příležitostně i jako prostitutka. Tato žena, která se jmenovala Larentie byla prý nazývána podle svého povolání *lupa*, což bylo v té době označení prostitutek, avšak význam tohoto slova byl i vlčice. Vzhledem ke skutečnosti, že Řím byl později označován jako Svaté město, jeví se pověst o „hodné“ vlčici, ať už je sebevíc nereálná, v tomto případě logičtější. Pravdou však již zůstane, že Starověký Řím se do dějin prostituce zapsal nesmazatelně. (BASSERMANN, Lujo, *Nejstarší řemeslo*, Mladá Fronta, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 34-35).

Za obrovský rozmach prostituce ve Starověkém Římě mohla, stejně jako u Řeků, paradoxně velice přísná cenzura veřejných mravů, která byla zavedena v pátém století před narozením Krista. Produktem cenzury byly přísné mravnostní zákony císaře Augusta (Manželský zákoník). Tento zákon postihoval za prohřešky proti cudnosti všechny počestné ženy, vdané i svobodné a propuštěnkyně z otroctví. Jinak je třeba uvést, že otrokyně byly považovány za věci. Zákon postihoval i muže, který se spolu s příslušnou ženou tohoto činu dopustil. Dále je velice zajímavý další Augustův zákon a to zákon „Lex Julia de adulteriis“ z roku 18 př. n. l. , který obsahuje předpisy o prostituci a kuplířství, měl namířeno hlavně na muže, kteří zaprodávají svoje manželky.

Podobně si vedlo i zákonodárství Justiniánovo. Jeho zákony se soustředily především na otázku kuplířství. Nejtěžší tresty měly postihnout ty kuplíře, kteří dívky k prostituci násilně či lstivě nutili. Právě v té době totiž probíhaly hotové hony na chudé dívky, kterým kuplíři slibovali poskytnout skvělý a snadný život, načež je zavřeli do nevěstinců a dávali jim bídnou stravu a šaty, ale výdělek si přitom nechávali.

Ale vraťme se zpět k zákonům císaře Augusta. Tyto zákony nepostihovali vesměs ženy a dívky, které provozovaly řemeslo prostitutek a byly řádně registrovány a platily daně. Proto tisíce svobodných a počestných žen se nechávalo registrovat jako prostitutky, aby se mohli sexuálně stýkat s muži bez rizika, že by jim hrozil přísný trest. Tento zákon umožňoval, aby se ženy, poté co ukončily provozování této živnosti, stali znovu počestnými a mohli vést řádný život občana, nebo i vstoupit do kláštera. Propuštěnkyně podléhaly stejnému zákonu jako svobodné ženy, pouze pro otrokyně platilo zvláštní ustanovení v zákoně a to citují: „Kdo měl styk s otrokyní, bude stíhán za poškozování cizí věci!“

I přes tento exces zůstávalo v Římě za dob císaře Augusta ještě i mnoho skutečných prostitutek, které svoji živnost provozovali jak by se dnes řeklo „na plný úvazek“ . Z dobové literatury je známo, že v této době byly ve Starověkém Říme 35.000 registrovaných

prostitutek a 46 nevěstinců. Toto jsou údaje z dob největšího rozkvětu Říma. Zatímco ve Starověkém Řecku jsme hovořili o „veřejných budovách“, ve Starověkém Římě hovoříme a tzv. lupanarech. Římské nevěstince byly většinou velice primitivní, špinavé, těsné a temné. Existovaly však i domy lepší nebo pokoje, které byly daleko lépe zařízeny. Samozřejmě i zde se vyskytovaly erotické a obscénní nápisy a obrazy s narážkami na sexuální úkony a na osoby, které tato místa navštěvují. Obrazy a kresby znázorňovaly hlavně různé milostné postoje, *figurae Veneris*. Zatímco v Řecku se nevěstince otevíraly ve tři hodiny odpoledne, v Starověkém Římě až v devět večer, proto se těmto dívkám říkalo *nonariae* „devátnice“. Tato doba byla stanovena z toho důvodu, aby mládež nezanedbávala cvičení a nenavštěvovala nevěstince už v odpoledních hodinách. Podobným zařízením bylo *thermopolium*, kde se podávaly teplé pokrmy a nápoje a v jiných místnostech, označených popsanou záclonou, čekaly prodejné dívky.

Obrovské množství prostitutek v Římě vybízelo k jejich přesnému rozdělení a také ke zdanění jejich příjmů dle typů jejich registrací. Prostitutky se dělily následujícím způsobem. *Meretrices* – tak se nazývaly počestné ženy, které po klekání v pět hodin opustily svůj dům a svoje řemeslo provozovaly v lupanarech až ve večerních hodinách.

Famosae zase byly pro změnu ženy z lepších a dobrých rodin, které svoje řemeslo pouze předstíraly a pod ochranou lupanaru se tajně scházely s muži. Většinou šlo o druh zábavy bohatých, nebo o potřebu ukojit sexuální pud. Nejznámější z těchto žen je bezesporu třetí manželka císaře Claudia Messalina, která byla považována za patologickou nymfomanku. Právě ona byla známa tím, že se často vydávala za prostitutku a souložila s náhodnými zákazníky. Poté co chtěla na římský trůn dosadit svého milence, který se jmenoval Gaius Silius ji nechal císař Claudius v roce 48 n. l. popravit i se svým milencem.

Delicatae byly drahé a luxusní prostitutky, o nichž se tradovalo, že levnější je se s nimi oženit a mnohé byly dokonce poté co se provdaly mnohdy matkami římských císařů. Tak například římscí císaři Titus a Domitianus byly syny prostitutky z této kategorie, která se jmenovala Flavia Domitila.

Dále mezi tyto skupiny patřily *doridy* a *bastuariae*. Zatímco prvně jmenované mohli provozovat svoji živnost úplně nahé, druhá skupina zase provozovala svoje řemeslo na římských hřbitovech, avšak za přísného dohledu berních úředníků.

Specialitou Starověkého Říma byly *alicariae*, které pekly obětní chléb jako službu Venuši a Priapovi. Toto pečivo mělo obvykle tvar mužských a ženských pohlavních orgánů. Tyto pekařky pak byly dle libosti kupce k dispozici i jako prostitutky. V podstatě se jednalo o přetrvávání nejstaršího typu prostituce chrámové, kdy pohlavní akt byl obětí bohům.

(BASSERMANN Lujo, *Nejstarší řemeslo*, Mladá Fronta, 1993, ISBN 80-204-0363-9, str. 59-64).

Největší konkurencí prostitutek byli tzv. „chlapci pro potěšení“, vzhledem k tomu, že homosexualita byla ve starém Římě považována za přirozenou. V lupanarech bylo v některých obdobích více chlapců než bylo žen a dívek. Mužské prostituci nahrával i všeobecně zakořeněný názor, že šíření stále nových pohlavních nákaz a infekcí mají na svědomí ženy, které byly na rozdíl od chlapců považovány za nečisté. Tento stav trval až do doby, kdy císař Domitianus zakázal mužskou prostituci. Ve starém Římě též existovala oddělení zaměřená na sodomii a nespočet dalších sexuálních aktivit, někdy až patologického charakteru.

Všechny prostitutky a prostitutí museli odvádět daně z příjmů úměrné jejich postavení. Stejně tak podléhali daňové povinnosti též majitelé lupanarů a v případě že byla prostitutka bez prostředků musel daň za ni odvádět její zaměstnavatel.

Vzhledem k přísnému zákazu neregistrované a pouliční prostituce v Římě, rozmohla se divoká prostituce a to především mimo Řím při hlavních silničních tepnách mocného impéria. Císařské silnice Via Sacra a Via Apia byly proslaveny stovkami prostitutek a prostitutů pokřikující na cestovatele a potencionální zákazníky (LACROIX Paul, *Dějiny prostituce, I.díl*, Fontána, 2003,ISBN 80-7336-056-X, str. 71).

Samostatnou kapitolou jsou pak císařské lupanary umístěné přímo v císařském paláci. Římští císaři si tradičně drželi až tři sta souložnic a stejně tolik chlapců. Toto byl také jeden z hlavních důvodů proč prostituce kvetla i přes přísné registrační zákony a nařízení, jelikož reformátoři mravů Augustus a Domitianus svoje vlastní zákony do svého soukromého života odmítali vetknout.

V římských nevěstincích a u kuplířů byla cena každého děvčete zvláště stanovena, vedle toho byl placen také malý peníz za použití pokojíku, oboje však předem. Platby byly prováděny podle postavení prostitutky na společenském žebříčku. Na druhé straně existovali prostitutky, které měli svého pravého milence a od toho žádnou mzdu nežádaly.

Antická prostituce z hlediska společenského byla jen zvláštní odrůdou a formou otroctví, rekrutovala se především z otrocké třídy a tudíž všechna zákonná opatření se většinou vztahovala právě na tuto společenskou třídu. Stanovisko antického státu k jeho prostituci bylo určeno úplně jeho stanoviskem k otroctví. A protože otroctví bylo v té době považováno za instituci velmi prospěšnou státu a blahu celé společnosti, bylo proto soustavně podporováno, měl tudíž i stát takový poměr k prostituci.

Co se týče dalších zákonů zabývajících se prostitucí a jejich obecného prospěchu, zavedl císař Caligula tzv. „daň z nevěstek“. Svůj soukromý příjem také dále rozmnožoval z nevěstinců, které zařídil ve svém paláci. Z doby císařské máme také zprávy o dani z nevěstek například v Palmyře či tauridském Chersonu. V Palmyře byly nevěstky patrně zdaněny podle svého věku a svých tělesných vnaď. V Chersonu platili tuto daň samotní provozovatelé nevěstinců. Za Alexandra Severa byly zdaněny nejen veřejné holky, ale i hoši pro rozkoš. Tato daň existovala patrně až do roku 501 n. l., kdy ji odstranil východořímský císař Anastasius.

Dále byl ve Starověkém Římě vytvořen Státní úřad pro prostituci. Ten nejprve velice ostře zdůrazňoval zásadu registrace a reglementace (podrobení) a pak mravnostně policejní předpisy, pokud běží o pojmenování a o ošacení. V oné věci zůstaly směrodatným pro veškerou dobu později a staly se vzorem především pro středověk. V Římě prováděli mravnostní policii *aedilové*. Měli dozor hlavně nad hospodami, lázněmi a nevěstinci, kde měli hledat prostitutky ještě nezanesené do patřičných spisů a odstraňovat různé závady. Přísné zjišťování všech osob oddaných řemeslné prostituci mělo ten účel, aby mezi nimi a ženami počestnými mohla být stanovena přesná mez. Všechny ženské prostitutky – o mužských prostitutech římské právo nemluví – byly povinny hlásit se aedilům a jakmile začali provozovat svoji profesy, dostali koncesi o provozu prostituce. Jejich jména byla pak zanesena do análů a sloužila jako registr prostitutek a také znemožňovala její soudní stíhání pro smilstvo. Tolik o antické prostituci a my se posuneme dále a to do křesťanské éry.

1.2 Období středověké prostituce

Křesťanství, jako nové náboženství, stanovilo jako normu společenské existence jedince cudnost. V době, kdy mladé náboženské učení začalo soupeřit s pohanskou smyslností byl hlásán extrém a to asketicky fanatická nepřirozená cudnost. Podobně jako církevní hodnostáři, soudili o prostituci i první křesťanští římské císařové, kteří považovali tento sociální jev za nutné a nevyhlášené zlo, které je třeba pouze omezit, po případě zatajit. Zároveň ale spatřovali v prostituci hráz proti násilnostem, cizoložství a svádění počestných žen. Na druhé straně zkoušeli císařové tento zdroj zla, jak oni tvrdili, ucpat tím, že na prostitutky a kuplíře stanovovali vysoké a velmi přísné tresty.

Právě prostitutky se staly cílovou skupinou hlasatelů nového náboženství a v podstatě i prostředkem k jeho šíření prostřednictvím legend o prozření prostitutek. Typickým

příkladem těchto legend je legenda o Marii Egyptské, která vypráví o tom, jak tato žena vyrostla v nevěstinci, kde sedmnáct let provozovala prostituci. Potom dostala náhle vnuknutí a odešla do pouště ve Svaté zemi, kde konala svoje pokání. Marie Egyptská zemřela prý roku 422 po narození Krista po sedmadvaceti letech života v poušti. Takových legend by se našlo spoustu. Dalším příkladem je příběh Máří Magdalény, která měla nejstarší řemeslo vykonávat až do svého prozření v Galileji. (podrobněji se legendou o Marii Egyptské zaobírá DOFOUR, Pierre, *Dějiny prostituce, III. díl, Přechodní doba, středověk, Francie I, Uherské Hradiště, tiskem a nákladem Fr. Radouška, 1905*).

Mnoho prostitutek pak na základě těchto legend přijalo křesťanství, jelikož jeho základní myšlenka o smrtelném těle a nesmrtelné duši, dávala těmto prostitutkám nový smysl jejich vlastního života. Přijetí křesťanství sebou ale neslo i řadu různých úskalí a zvláště v začátcích křesťanské éry byly příslušníci tohoto náboženství velmi pronásledováni a krutě trestáni. Velkým bojovníkem proti fenoménu prostituce byl například Karel Veliký².

Je třeba si uvědomit, že to byly především instituce mnišské a klášterní, které se staly hlavním pilířem moci římské nad křesťanstvem. Této moci nebylo dosaženo ani modlitbou, ani propagandou křesťanství, ale tím, že kláštery byly první ohniska vzdělanosti a vědy v raném středověku. Právě v klášterech bydleli první lékaři, kteří však věděli o něco málo více než kořenářky, mastičkářky. Nespornou výhodou klášterů bylo, že se zde vyučovalo čtení, psaní a počty. V klášterech se také začaly objevovat i první emancipované ženy křesťanského světa, učené abatyše. V klášterech byly tedy pro tyto věci vynikající podmínky jak hospodářské tak podmínky pro rozvoj umění. Právě kvůli těmto podmínkám se začaly v okolí klášterů koncentrovat osady a později zde začala vznikat také první města, která se patřičně rozrůstala až se staly centrem evropské vzdělanosti. Do těchto měst se pak stěhovalo značné množství lidí za prací a za obživou. Prostitutky se té době rekrutovaly z nejhudších vrstev nevolníků, kteří uprchli a žebřili ve městech a v noci tábořili za hradbami měst. Prostituce byla též vykázána z měst. Kolem roku 800 začali ve větších západních městech vznikat tzv. ženské domy. Majitel domu, který byl mnohdy členem městské rady zde odváděl daně z příjmů prostitutek, které pro něj v těchto domech pracovali.

Někteří představitelé křesťanského náboženství, které hlásalo posvátnost manželského svazku, však byli natolik osvícení, že si uvědomili, že mimomanželským stykům se zřejmě nikdy nepodaří zabránit a proto raději než cizoložství trpěli a mnohdy i zřizovali nevěstince.

² Karel Veliký – francký král od roku 768 a roku 800 byl papežem Lvem III. korunován na císaře. Za své vlády upevnil vnitřní strukturu říše a v pohraničních oblastech vytvářel tzv. marky, proti útokům sousedů. Jeho dvůr sídlil nejčastěji v Cáchách.

Nikdy nebyla prostituce tak vehementně prohlašována za státní zařízení jako ve středověkých západních zemích. Na kulturním křesťanském západě teprve v době renesanční dosáhla jakéhosi významu hetéra – v této době nazývaná však kurtizána. Stejně jako jejich starověké inspirátorky byly i kurtizána mecenáškami i sponzory začínajících umělců a vědců i sponzory sociálně pozitivních projektů. Středověký nevěstinec se tak stal skutečnou státní budovou, která byla majetkem městské rady nebo vladaře a hospodařila na jejich účet. Všechna zákonodárná a policejní nařízení a opatření té doby směřovala k tomu, aby prostituci byla zachována rozhodná povaha zařízení státem privilegovaného a střeženého, cechovně organizovaného a přísně lokalizovaného na úkor každé prostituce volné, radikálně potlačované (MORUS, LEWINSOHN, Richard, *Světové dějiny sexuality*, Naše vojsko, Praha, 1992, ISBN 80-206-0071-X, str. 215-214).

Je zcela jasné, že již před obdobím vrcholného středověku existovaly v západních zemích různé druhy nevěstinců. Ale i v této době se panovníci a městské rady většinou snažili tento společenský jev nějakým způsobem „uklidit“ z ulic měst. Byly zřizovány různé klášterům podobné objekty, kde byly prostitutky soustředěny a kde měly vyhrazeny hodiny k modlitbám, aby jako poslušné křesťanky odčinili své hříchy, které vznikly s provozováním prostituce³.

Pokud se týká prostituce samotné, tak ta se vždy koncentrovala v místech, kde probíhala nějaká důležitá jednání, či církevní sněm, nebo koncil. Takovou dobou byly roky 1414 – 1418, kdy se konal velký církevní koncil v Kostnici. Jak každý z nás ví, na tomto koncilu byl upálen dne 6.7.1415 náš mistr Jan Hus. Jak je ilustrováno v Husitské kronice Vavřince z Březové, tak na tomto koncilu nebylo jen velké množství kardinálů, biskupů, knížat králů a dalších urozených šlechticů, ale i mnoho kejklřů, pekařů, kramářů a také velké množství prostitutek (HORA, Petr, *Toulky českou minulostí*, Práce, Praha, 1991, ISBN 80-208-0111-1, str. 249-253).

Středověkem v době náboženských válek pak prostitutky prošly po boku armád celou Evropu. Kolem roku 1750 se pak městy, která byla vyhlášena sexuálními službami všeho druhu stala Paříž, Řím a Benátky.

Na těchto stranách je třeba se také zmínit o prostituci v Českých zemích. Ta zažila svůj největší rozvoj kolem roku 1583. Pokud jde o toto datum, tak v té době se přestěhoval císařský dvůr Rudolfa II. z Vídně do Prahy. Proto v Praze vznikl velký počet nevěstinců, které

³ V roce 1347 byl v sídle jednoho z papežů v Avignonu zřízen církví nevěstinec pod patronací královny Jany Neapolské, který byl nazván „Abbaye“. Tento název však pochází z 12. století., kdy vévoda Vilém VII. Akvitánský, hrabě z Poitou, dal postavit takové sídlo ve městě Niotru.

nenavštěvovali jen domácí dvořané, ale i celá řada cizinců, kteří se do Prahy sjížděli. Praha se tehdy stala centrem evropské vzdělanosti.

A jak probíhala samotná organizace nevěstinců ve středověku? Ve většině takto specializovaných zařízeních byla výběřčí většinou sama krčmářka, která ale také mohla plnit funkci prostitutky. Obecně by se dalo říci, že do nevěstinců byly přijímány zpravidla ženy, které byly ve městě cizí, ale museli to být křesťanky. Samozřejmě, že musely být i svobodné. Je třeba si uvědomit, že každá země si stanovovala podmínky pro provoz nevěstinců sama a tak podmínky nebyly jednotné! Někde nesměly být za prostitutky přijímány panny, jinde zase ženy nedospělé, či naopak staré. Správcem středověkých nevěstinců býval buď městský úředník, nebo naopak určitý druh soukromého podnikatele za dozoru městských úředníků. Nakonec jen pro doplnění je důležité si opět uvědomit, že v období středověku bylo velmi přísně trestáno cizoložství a tak existence nevěstinců měla tomuto jevu předcházet právě poskytováním nejrůznějších sexuálních služeb. Nyní se už ale přesuňme do období novověku, které je na existenci prostituce neméně zajímavé.

1.3 Prostituce a novověk

Velkou pohromou pro provozování prostituce se stala nemoc, kterou do Evropy přivezli námořníci z výpravy Kryštofa Kolumba z Nového světa na konci 15. století. Protože na jejím šíření se velkou měrou podílela francouzská armáda, začalo se jí říkat francouzská nemoc. K velkému rozvoji této choroby došlo také díky tomu, že poměrně dlouhou dobu trvalo než lidé přišli na to, že tato nemoc se přenáší pohlavním stykem. Mnohými Evropany nebyl syfilis chápán jako nemoc, ale jako trest boží. Původce onemocnění byl objeven až v roce 1905 F. Schudinnem a lék byl pak objeven v roce 1910. Ale stejně jak přežila prostituce třicetiletou válku i morové nákazy, tak přežila i rozvoj syfilidy.

K velkému rozmachu prostituce dochází opět v 19. století a to ve Vídni. Toto město mělo v té době zhruba 400 000 obyvatel a prostituci tam provozovalo asi něco kolem 20000 prostitutek.

Pokud se týká Českých zemí, tak u nás je možno pozorovat útlum v provozování této živnosti. Rozvoj byl opět zaznamenán od 60. let 19. století v souvislosti s koncentrací lidí v nových průmyslových centrech, které se ve velké míře nacházely právě na našem území. S opětovným rozvojem prostituce na našem území muselo dojít k nějaké legislativní úpravě provozování prostituce a nevěstinců. K důležitým právním dokumentům patří zákon č. 241

z roku 1922 – „ O potírání nemocí pohlavních“ a jeho následná novela z roku 1949, kde v § 13 došlo ke zrušení policejního dozoru nad prostitutkami a také došlo k zákazu provozování nevěstinců.

Závěrem lze říci, že fenomén prostituce překonal nejen obě světové války, ale i komunistický režim, který se prostituci pokoušel za pomoci přísných restriktivních opatření zrušit. Tato opatření měla mnohdy oporu i v zákoně – zákon č. 140/1961 Sb. § 203 příživnictví. Tento paragraf trestního zákona byl pak zrušen až zákonem č. 175/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon ze dne 2.5.1990 (TOLAR, Jan, *Trestní kodexy trestné činy, přečiny, přestupky, Naše vojsko*, Praha, 1979, ISBN 28-085-79, str.126). Fakt, že došlo na našem území k snížení výskytu venerických chorob, je třeba přičítat hlavně „železné oponě“, která od roku 1946 rozdělovala svět na západní a východní.

1.4 Dílčí závěr

Jak je vidět z předchozích stran, byl postoj k prostituci zcela odlišný než ten, který v současné době většina z nás zaujímá. Prostitutky nebyly vždy jen důvodem k opovržení, ale velice aktivně se zúčastňovaly i veřejného života a těšily se mnohdy i ohromné úctě u ostatních. Asi největší úctě se těšily prostitutky v období antickém, zejména pak ve starověkém Řecku a Římě. Ale i u jiných národů měla prostituce své nezastupitelné místo. I přesto, že se postupem času vytvořily tendence, které chtěli prostituci nějakým zásadním způsobem omezit, či popřípadě vymítit, nepovedlo se to. Naproti tomu prostituce překonává i takové překážky, jakými může být například náboženství. Nakonec je i historickým faktem, že sami církevní hodnostáři si v určitých epochách dopřávali společnosti těchto žen. A nakonec ani období komunismu nenašlo nějaký lék, který by vymítil prostituci a stejně tak i „kněžky lásky“. Existovala různá opatření, ale stejně je tento společenský jev překonal.

Většina z nás si dnes pod slovem prostitutka představí spíše nějakou omšelou ženu, která někde u hlavní silnice čeká na své klienty. Ale to je jenom jedna strana pohledu. I v dnešní době existují prostitutky a nevěstince, které jsou na velmi vysoké úrovni a taktéž druh a kvalita poskytovaných služeb v těchto zařízeních je zcela odlišná od té „silniční“. Pak samozřejmě i cena odpovídá vysoké kvalitě.

2. Sociálně patologické aspekty současné prostituce

Je zcela zřejmé, že fenomén prostituce je třeba chápat jako sociálně patologický jev ve společnosti, na který navazují další problémy, jež tato společnost má. Se samotným provozováním současné prostituce ve velké míře souvisí drogová problematika. Dle mého názoru jeden z nejzávažnějších jevů, které v oblasti provozování prostituce můžeme nalézt. Pokud bychom hledali oblast, kde se drogy užívají u prostitutek ve velké míře, tak by se zcela jistě jednalo o oblast tzv. "pouliční prostituce", která je k užívání drog nejvíce náchylná. Nutno zdůraznit, že prostitutky si v těchto podmínkách právě svým tělem vydělávají na drogy. Zpravidla se jedná o drogově závislé, kteří si díky prodávání svého těla ještě dokážou vydělat na drogu. Skutečnost, že tyto ženy drogu pro svůj život potřebují, je staví do role otrokyň, které si pro určitý finanční obnos nechají líbit téměř cokoliv. Stojí u silnice v těch nejhorších ročních obdobích, nedívá se na to, zda je léto, nebo zima. Musí se nesčetněkrát svlékat a oblékat, nechat si líbit věci od opilých zákazníků a mnohdy je vykořisťována i "pasákem", který nad ní drží ochranný dohled. Ale touha po droze bývá ještě silnější a proto většinou vítězí tento morální rozklad osobnosti.

S provozováním prostituce také úzce souvisí kriminalita, která se soustředí většinou do oblasti organizovaného zločinu a jde o obchodování s tzv. bílým masem. Po roce 1989 došlo na našem území k obrovskému rozmachu provozování erotických salonů, se kterými bylo spojeno i organizování samotné prostituce. Prostitutky byly do těchto salonů verbovány právě ze zemí Východní a Jihovýchodní Evropy. Zpočátku byla prostituce organizována převážně gangy z jihovýchodní Evropy. Dnes je však tato činnost mnohem více propracována a zločinecká spolčení, která prostituci provozují, jsou již převážně z jiných zemí např. ze zemí bývalého SSSR. Problémem tohoto fenoménu zůstává, že oblast prostituce není dosud legislativně upravena. Také zločinecké organizace vykazují v oblasti obchodu s lidmi určité rozdělení území. Význam při odhalování těchto případů má mezinárodní spolupráce i spolupráce s nevládními organizacemi zabývajícími se problematikou obchodu s lidmi.

Velmi smutným případem jsou rodiny, které nutí své rodinné příslušníky, aby se podíleli na rodinném rozpočtu prodejem svého vlastního těla. Tato skutečnost bývá patrná především u romské populace, kde není výjimkou, když rodiče prodávají své vlastní děti coby prostitutky, či prostitutky. Pak můžeme hovořit o romské mravnostní kriminalitě. Mravnostní kriminalita představuje z celku kriminality u romského etnika jen asi jedno procento. V posledních letech je u Romů patrná tendence ke snižování absolutního počtu těchto

trestných činů. Výjimku tvoří pouze rok 1994, kdy zřetelně došlo k jejich zvýšení. Pozoruhodné je, že ve srovnání s rokem 1989 mravnostní kriminalita Romů v průběhu sledovaných devadesátých let poklesla přibližně třikrát (resp. v rozmezí 2,5 – 3,3x), a to již prakticky v roce 1990. Zřejmě zde mohlo hrát také roli zrušení § 203 o příživnictví. Rovněž na mravnostní kriminalitě se Romové podílejí proporcionálně značně (i když absolutně se to týká přibližně dvou až tří stovek osob ročně), a to v rozmezí cca od 14 % až do asi 21 %.

Z romské mravnostní kriminality se podílově nejzávažněji jeví trestný čin kuplířství. Více než dvě pětiny osob stíhaných v posledních letech pro tento trestný čin bylo romského původu. Pokud jde o jiný závažný trestný čin – znásilnění, procento osob romského původu na všech těchto stíhaných trestných činech klesá – v posledních letech se odhaduje zhruba na 13 – 11 %. Tento podíl je menší, než kolik Romové vykazují v případě celé mravnostní kriminality (ŠIŠKOVÁ, Tatjana, *Menšiny a migranti v České republice*, Portál, Praha, 2001, ISBN 80-7178-648-9, str.123-124,162-163).

Ne vždy je ale provozování prostituce spojeno s takovými sociálně patologickými jevy, které jsem se alespoň částečně snažil popsat v předchozích odstavcích. Zcela jistě existují i případy, kdy ženy byla k prostituci donucena okolnostmi, neboť její finanční a sociální stránka byla neúnosná a aby žena dokázala nějakým způsobem zabezpečit sebe a povětšinou i své dítě, musela se uchýlit k tomuto řemeslu. Je tedy potřeba vytvořit prostor pro takové sociální podmínky, které budou předcházet těmto situacím. Důležitá je bezesporu prevence těchto sociálně patologických jevů, ale také snaha úřadů sociálního zabezpečení o to, aby byly vytvořeny pro ženy, které jsou s dětmi sami, přijatelné podmínky pro zdraví rozvoj jejich dítěte i žen samotných.

2.1 Sociálně právní aspekty současné prostituce v České republice

Jak již bylo řečeno, prostituce není sama o sobě jakýmkoliv způsobem právně vymezena. Ale existují právní ustanovení, která postihují sociálně patologické jevy, které s provozováním prostituce také souvisejí. Mezi nelegální činnosti, které s provozováním prostituce souvisí, můžeme zařadit následující ustanovení Trestního zákona:

§ 204 – Kuplířství

§ 205 – Ohrožování mravnosti

§ 217 – Ohrožování výchovy mládeže

§ 217a – Svádění k pohlavnímu styku

§ 232a – Obchodování s lidmi

§ 242 – Pohlavní zneužívání

§ 204 – Kuplířství

- 1) Kdo jiného zjedná, přiměje nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.
- 2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné vážné újmy anebo zneužíváje tísně nebo závislosti jiného.
- 3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
 - a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značný prospěch,
 - b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
 - c) spáchá-li takový čin na osobě mladší než osmnáct let.
- 4) Odnětím svobody na pět let až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 na osobě mladší patnácti let.

Jak je vidět z tohoto ustanovení Trestního zákona, nejedná se zde o trestní postih toho, kdo prostituje, ale pro toho, kdo prostituci provozuje a jiné k takovému jednání nabádá. V tomto paragrafu je také obsaženo, že nesmí dojít k zneužití jiné osoby, právě například pro jeho závislost na drogách, či pro případnou tíseň, ve které se může postižená osoba nacházet.

§ 205 – Ohrožování mravnosti

- 1) Kdo uvádí do oběhu, rozšiřuje, činí veřejně přístupnými, vyrábí, dováží, provádí nebo vyváží, anebo za tím účelem přechovává pornografická díla písemná, nosiče zvuku nebo obrazu, zobrazení nebo jiné předměty ohrožující mravnost,
 - a) která zobrazuje dítě,
 - b) v nichž se projevuje neúcta k člověku a násilí, nebo
 - c) která zobrazují pohlavní styk se zvířetem,bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.
- 2) Kdo pornografická díla písemná, nosiče zvuku nebo obrazu nebo zobrazení
 - a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje osobě mladší osmnácti let, nebo

- b) na místě, které je osobám mladším osmnácti let přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, peněžitým trestem nebo propadnutím věci.
- 3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, nebo
 - b) spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

Stejně tak jako kuplířství může i ohrožování mravnosti může vést k prostituční činnosti, neboť jak již bylo řečeno výše, existují i rodiny, které své děti, případně jiné rodinné příslušníky nutí ke komerčnímu sexu a tím vlastně k prostituci. Ta může mít mnoho forem a jednou z nich je bezesporu pornografický materiál ve všech podobách.

§ 217 – Ohrožování výchovy mládeže

- 1) Kdo vydá, byť i z nedbalosti, osobu mladší než osmnáct let nebezpečí zpusnutí tím, že
 - a) svádí ji k zahálčivému nebo nemravnému životu,
 - b) umožní jí vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo
 - c) závažným způsobem poruší svou povinnost pečovat o osobu mladší než osmnáct let,bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- 2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, osobě mladší než osmnáct let hru na hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžitých výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.
- 3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,
 - b) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu,
 - c) spáchal-li takový čin opětovně, nebo
 - d) získal-li takovým činem značný prospěch.

Ohrožování výchovy mládeže vede velmi často ke vzniku sociálně patologických jevů ve společnosti, kam se řadí i prostituce. Aby nedošlo ke vzniku těchto jevů, je důležité stabilní rodinné zázemí, jakož i dobré vztahy mezi rodinnými příslušníky. Toto ustanovení Trestního zákona se vztahuje většinou na rodiče, kteří výchovu mládeže svým jednáním ohrožují a tak vystavují své potomky do role terčů, na které pak útočí společensky patologické jevy. Vliv rodiny i dalších sociálních faktorů je nejdůležitější součástí života jedince ve společnosti a má ohromný vliv na jeho pozdější správné začlenění do řádně fungující společnosti.

§ 217a – Svádění k pohlavnímu styku

- 1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne osobě mladší osmnácti let za pohlavní styk s ní, nebo za její pohlavní sebeukájení, obnažování nebo jiné srovnatelné chování úplatu nebo jinou výhodu či prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.
- 2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchal-li čin uvedený v odstavci 1 ze zavrženíhodné pohnutky,
 - b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu, nebo
 - c) spáchal-li takový čin opětovně.

Pokud se jedná o ustanovení tohoto paragrafu Trestního řádu, tak se nesmí v této souvislosti zapomenout ani na **§ 217b** Trestního zákona, který uvádí, že *"osoba mladší osmnácti let, která žádá nebo přijme úplatu nebo jinou výhodu či prospěch za to, že sama má pohlavní styk, nebo se sama pohlavně ukájí, obnažuje nebo se dopouští jiného srovnatelného chování, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci nebo pomocníkovi."* Z těchto ustanovení tedy vyplývá, že trestně odpovědný je v tomto případě pachatel a na ten, kdo samotnou činnost provádí. I tento trestný čin je tak zaměřen spíše na osoby, které se pohybují v prostředí prostituce, než na prostitutky samotné.

§ 232a – Obchodování s lidmi

- 1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá osobu mladší osmnácti let, aby jí bylo užito
 - a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního obtěžování nebo zneužívání,
 - b) k otroctví nebo nevolnictví, nebo
 - c) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování,

bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

- 2) Stejně bude potrestán, kdo jinému za použití násilí, pohrůžky násilí nebo lstí anebo zneužitím jeho omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá, aby ho bylo užito
 - a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního obtěžování nebo zneužívání,
 - b) k otroctví nebo nevolnictví, nebo
 - c) k nuceným pracím nebo jiným formám vykořisťování.
- 3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
 - b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti,
 - c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat značný prospěch, nebo
 - d) spáchá-li takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.
- 4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,
 - a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek,
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu, nebo
 - c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

Je velmi důležité, že se v Trestním zákoně objevilo toto ustanovení. Jde o poměrně "mladý" paragraf, který byl do zákona přidán novelou č. 537/2004 Sb. jedná se o citelnou ránu všem organizacím, které se specializovaly na našem území na tzv. obchod s bílým masem. Nejsou neznámy případy, kdy prostitutky, které pracují v erotických salónech byly k práci nuceny různými druhy mučení, ponižování apod. Nezřídka byly tyto osoby do České republiky lákány jako barmanky, popřípadě tanečnice, či společnice, ale po příjezdu do ČR většinou končily v nevěstincích. Zde jim byly odebrány osobní doklady a jak již bylo řečeno byly k prostituci nuceny. Většina z takovýchto dívek se dostala do naší republiky ze zemí bývalého Východního bloku a zlákala je vidina nemalých finančních prostředků, které jim byly slíbeny. Realita pak však byla většinou zcela odlišná.

§ 242 – Pohlavní zneužívání

- 1) Kdo vykoná soulož s osobou mladší než patnáct let nebo kdo takové osoby jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.
- 2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na osobě svěřené jeho doзору, zneužívaje její závislosti.
- 3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.
- 4) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Ač se to nezdá i tohle ustanovení trestního řádu patří do této oblasti, neboť jak každý z nás dobře ví, jsou na našem území známy případy, kdy v příhraničních oblastech ČR, především v Západočeském kraji, jezdí pedofilové ze západní Evropy a vybírají si děti k uspokojování svých sexuálních potřeb. Nicméně nelze zapomenout i v tomto případě na vliv rodinného prostředí a vztahu k této činnosti. V § 243 Trestního zákona se uvádí, že, *"kdo zneužívaje závislosti osoby mladší než osmnáct let nebo osoby svěřené jeho doзору, přiměje ji k mimomanželské souloži, nebo kdo takové osoby, zneužívaje její závislosti, jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta."* Z tohoto paragrafu také vyplývá, že existují případy, kdy jsou dívky, či chlapci nuceni k prodeji svého vlastního těla, aby si vydělali na drogy. Takovéto osoby se proto, aby dostaly drogu nerozpakují pak k jakékoliv sexuální činnosti. Právě i na tento fakt pamatuje ustanovení § 243 Trestního zákona.

2.2 Některé vybrané typy prostituce provozované v současnosti na našem území

a) prostituce, která je provozována v luxusních nočních klubech

Luxusní noční kluby, které se specializují na erotické služby, začaly na našem území vznikat již od roku 1990. Jako hlavní centra těchto podniků, které mají převážně noční

otevírací hodiny se staly velká města a to především Praha, Brno a Bratislava. V těchto městech prostituce existovala už v době komunistického režimu, ale byla dobře ukryta pod rouškou v tzv. "hotelové podobě". Jak jsem se již zmínil v počátku této kapitoly, tak erotické kluby byly spravovány především cizinci a to je také důvod, proč erotické kluby začaly vznikat právě ve velkých městech. Bylo zde totiž velké procento cizinců, kteří se na našem území začali objevovat po pádu komunismu v roce 1989. Ne že by se na našem území žádní cizinci nevyskytovali, ale po otevření státních hranic na západ se jejich počet u nás několikanásobně zvýšil. Samozřejmě je velmi důležité pro provoz těchto zařízení mít dostatečně velkou finanční hotovost a nejsou od věci ani zkušenosti z oboru. Proto prvními majiteli těchto erotických klubů se staly bývalé prostitutky a jejich "pasáci", kteří měli dostatek zkušeností z této oblasti.

V roce 1991 začaly erotické podniky vyrůstat ve velké míře v našich příhraničních oblastech jako odpověď na zvyšující se potřeby rozvíjející se sexuální turistiky německých a rakouských turistů. Pokud bychom měli hovořit o cenách služeb, které zde byly poskytovány, tak ty nebyly nějak jednotně stanoveny a většinou si je určovali sami majitelé těchto podniků. Velkou výhodou takového podnikání bylo, že na počátku 90. let chyběla na našem území nějaká větší konkurence a můžeme tedy hovořit o zlatých letech tohoto druhu podnikání.

K ohromným příjmům těchto podniků také přispíval fakt, že ženy, které v těchto zařízeních pracovaly nepoužívaly žádné ochranné sexuální prostředky, jakými jsou například kondomy. I výběr žen byl velice pestrý. Od mladých žen, které provozovaly prostituci už v jejich "hotelových" dobách až k ženám ve věku babiček. To vedlo k velké popularitě mezi klienty ze zahraničních zemí. Dalším faktem vysoké popularity bylo, že v nočních klubech pracovaly i dívky ve věku mladistvích. Že nedošlo k nějakému represivnímu zásahu ze strany bezpečnostních složek můžeme přičítat tomu, že v tomto období tyto složky procházely hlubokou krizí uvnitř těchto sborů.

Po roce 1989 se také v naší republice objevil trend novodobých "zbohatlíků", kteří tyto noční podniky hojně navštěvovali, protože to patřilo k určité společenské prestiži. Jelikož tyto podniky neměly nějaký jednotný název, začalo se jim souhrnně říkat "Night cluby".

V současné době by se dalo říci, že tyto kluby se nacházejí v každém větším městě a většinou jsou umístěny do luxusních nemovitostí, které byly k tomuto účelu zakoupeny. Pro tyto podniky je typická i vysoká úroveň prostituujících žen a služeb, které poskytují. Není výjimkou, že tyto ženy ovládají několik světových jazyků a bývají mnohdy i vysokoškolsky vzdělané. Mnoho z těchto žen má mezi zákazníky své stálé klienty.

Při tomto druhu podnikání dbají majitelé také na to, aby v těchto podnicích nepracovaly ženy, které by byly mladší osmnácti let. Filozofií těchto podniků je také to, aby se tam zákazník cítil co možná nejlépe a tím pádem tam také utratil velké množství peněz.

Ceny služeb v takovýchto zařízeních jsou pak přímo úměrné poskytovaným službám. Platí se i za vstup do těchto objektů a výše sexuálních služeb je odvislá od jejího druhu. Většinou se jedná o částky okolo 5.000,- Kč, ale tato suma není absolutně taxativní.

Problémem fungování těchto podniků se v posledních letech stávají především skupiny vyděračů ze zemí Východní Evropy, kteří požadují po majitelích těchto klubů tzv. výpalné, kterému se cizím slovem říká racketeering.

b) bytová prostituce provozovaná v tzv. privátech

Jak již vyplývá z názvu, tak tento druh prostituce je provozován v bytech. Jde totiž o to, aby prostitutka co nejvíce minimalizovala své náklady na provoz a zároveň, aby co nevíce vydělala. Tento typ prostituce je zaměřen spíše na ne příliš zámožné klienty, ale na druhé straně se snaží těmto sexuálním konzumentům poskytnout alespoň nějaké soukromí právě v podobě toho bytu. Tuto činnost mohou provozovat buď ženy samotné jako "soukromnice", nebo mohou pracovat pro třetí osobu, která jim pokoj pronajímá a vybírá od nich poplatky za poskytování sexuálních služeb.

Pokud jde o cenu služeb v těchto bytových zařízeních, tak ta záleží na dohodě mezi klientem a prostitutkou. Většinou se cena pohybuje okolo 2.000,- Kč. Nevýhodou privátní prostituce bývá malá úroveň poskytovaných služeb. Nevýhodou se také může stát, že pokud k tomuto účelu prostitutka využívá svůj vlastní byt, může se velmi rychle stát středem pozornosti sousedů a pak i případný klient bývá pod drobnohledem "klepů lačných sousedek". Naproti tomu výhodou může být, že tyto privátní erotické služby bývají inzerovány v denících, jakým je třeba Inzert expres, Neireport, Intim-kontakt. Na stranách těchto deníků se většinou uprostřed nacházejí fotografie prostitutek a také výčet služeb, které poskytují. Tam si může potenciální klient vybrat dívku podle toho, jaké má požadavky a také podle druhu sexuálních služeb, které daná sexuální pracovnice poskytuje. Musí se však mít na pozoru, poněvadž ne vždy je žena na fotografii ta, která pak klienta na privátu očekává a tento klient pak může být docela nemile překvapen jejím vzezřením.

Jestliže si klient z těchto stran vybral dívku, kontaktuje ji pomocí mobilního telefonu, kde se sjedná cena za poskytované služby, termín schůzky za předpokladu, že klient s cenou souhlasí a adresa příslušného bytu.

Tento typ prostituce je v současné době velice hojně rozšířen a to i přes značná bezpečnostní rizika, která s tímto provozem souvisí. Může jít jak o rizika pro prostitutky samotné, tak i pro klienty, kteří se při návštěvách těchto pracovníků mohou lehce stát obětí loupežného přepadení, nebo pokusu o vydírání. Prostitutkám na druhé straně zase hrozí možnost, že je zákazník napadne, že jich popřípadě bude víc a prostitutku společně znásilní. Bývá tak běžné, že prostituci provozuje manželský pár, kdy žena je prostitutkou a její muž je vlastně jakýmsi druhem "pasáka".

c) Escort

Nejnovějším typem provozování prostituce na našem území je služba, která původně vznikla na území USA a jedná se o Escort. Tato služba funguje obdobně jako privátní prostituce pouze s tím rozdílem, že k uspokojování sexuální nároků klientů nedochází v bytě prostitutky, ale v bytě klienta, kam je prostitutka přivezena. většinou se jedná o ženy, které jsou před den v zaměstnání a přes noc si tímto způsobem přivydělávají. To znamená, že některé z těchto žen chápou tuto službu jako určitou pomoc rodině v sociální tísní.

K samotnému provozu lze říci, že ženy, které tuto službu poskytují jsou v neustálém kontaktu s osobou, která přijímá od klientů objednávky. Operátor pak ženu informuje o přijetí objednávky a pokud žena s touto objednávkou souhlasí, tak ji operátorovi potvrdí. Ten pak pro ženu pošle automobil, kde řidič vozu je zároveň jakousi ochrankou a po skončení sjednané služby ji zase odváží zpět domů.

Rozdíl v provozování služby Escort spočívá v tom, že prostitutky platí paušální poplatek organizátorovi služby a také řidiči přistaveného automobilu. Také je rozdíl co se týče inzerce v tom, že při privátní prostituci sjednává všechny okolnosti sexuální služby klient přímo s prostitutkou, kdežto u Escortu s prostředníkem. Mnoho z prostitutek dává této podobě prostituce přednost, neboť preferují jistou diskrétnost a anonymitu. Přestože poskytování sexuálních služeb probíhá pro prostitutku v cizím prostředí a v anonymitě, je doposud zaznamenáno velmi malé procento případů, kdy by se na těchto ženách někdo dopustil nějakého trestného činu.

d) Call girl

Jak již vyplývá z názvu, jde o činnost, kdy žena pracuje tzv. na telefonickou objednávku. Jde většinou o profesionální nebo poloprofesionální prostitutky. Ty jsou dosažitelné pouze na telefon. Jen málo těchto pracovnic si může dovolit pracovat zcela samostatně, protože je pro ně velmi těžké uvést ve známost telefonické spojení pro poskytování těchto erotických služeb. Proto vznikají určité instituce kroužků call girls. Takový kroužek je založen na centrále, která uvádí za pomoci hotelových vrátných, taxikářů, modelek, agentur a podobného pomocného personálu do oběhu popisy těchto pracovnic. Zákazník pak zavolá číslo centrály, uvede jméno nebo popis call girl, kterou hledá a centrála mu ji vyhledá. Sama call girl pak zákazníkovi zavolá a domluví si s ním schůzku s minimálním rizikem. Peněžní taxi těchto pracovnic jsou nepoměrně vyšší než u většiny prostitutek, jsou také inteligentnější a daleko lépe vypadají. (BORNEMAN, Ernest, *Encyklopedie sexuality*, VICTORIA PUBLISHING, 1990, ISBN 80-85605-17-1, str.66).

d) Hotelová prostituce

Tento typ prostituce je velmi diskrétní a je zaměřen převážně na zahraniční klientelu, která tyto hotely navštěvuje. Zprostředkovateli těchto služeb jsou většinou zaměstnanci hotelů. frekvence poskytování sexuálních služeb v hotelích se zvyšuje tehdy, když se město stane centrem nějaké významné ať už společenské, politické, či jiné kulturní akce. Takovýto typ prostitutky musí být tedy velmi dobře jazykově vybaven a většinou se také jedná o vysokoškolsky vzdělané ženy. Tyto ženy pracují obvykle zcela nezávisle na pomoci druhých a zprostředkovatelem sexuálních služeb může být například hotelový recepční. Pokud již má žena vytvořena svoji stálou klientelu, obejde se většinou i bez tohoto prostředníka.

Ceny poskytovaných sexuálních služeb jsou velmi vysoké a může se jednat až o mnoha tisícové částky. tyto ženy tak patří mezi nejlépe situované prostitutky, které se na našem území vyskytují.

e) Pouliční prostituce

Nejhorším typem prostituce, která se na našem území vyskytuje je její pouliční forma. Z předchozích statí vyplývá, že tento druh provozování prostituce je znám již z doby starověkého Říma, ale na druhou stranu je nutné říci, že vždy tato forma patřila mezi nejpronásledovanější. Pro pouliční prostituci je typické, že ženy stojí podél dopravních komunikací a dávají na odiv své vnady a tak lákají svoje potencionální zákazníky. I ve velkých městech se najdou oblasti, či spíše ulice, které se stávají v nočních hodinách centry prostitutek. Jako příklad můžeme uvést Perlovou ulici v Praze.

Způsob fungování tohoto druhu prostituce je velmi jednoduchý, neboť každá prostitutka má svého "pasáka", kterému odevzdává část svého výdělku a ten ji za to poskytuje určitý stupeň ochrany. Pokud se jedná o samotné poskytování sexuálních služeb, pak tyto nejsou omezeny pouze na pohlavní styk, ale mnohdy jde o erotiku orální, či manuální práci prostitutky. Místa, na kterých se tyto služby odbývají jsou zpravidla automobily zákazníků nebo různá odstavná parkoviště, či lesní cesty.

Prostitutky, které provozují tento druh prostituce se sami často stávají oběťmi různých trestných činů, většinou sexuální povahy. Ale i zákazníci na tom nejsou o moc lépe a tak nakonec místo uspokojení svého vlastního libida přijdou o automobil, všechny peníze, neboť se nezdá stávají oběťmi přepadení a krádeže. Existují totiž prostitutky, které jsou součástí určitého gangu a ten se právě na okrádání klientů specializuje. Přitom využívá toho, že většina klientů těchto prostitutek jsou ze zahraničí a tudíž neumějí česky. Navíc jim připadá potupné, že využili těchto erotických služeb a proto mnohdy ani tento závažný trestný čin nenahlásí.

Jak již bylo řečeno, většina prostitutek je ve své činnosti zcela závislá na "pasákovi". Ten v případě, že se jedná o cizí státní příslušnice jim odebere cestovní doklady a hřeší na to, že ženy většinou neumějí jazyk dané země.

Velká většina z pouličních prostitutek je také mnohdy závislá na omamných a psychotropních látkách, především na pervitinu. Největším nebezpečím provozování pouliční prostituce je velký přenos pohlavně nakažlivých chorob, jakým jsou například syfilis, kapavka, či AIDS apod.

Ceny takto poskytovaných sexuálních služeb jsou úměrné jejich kvalitě a zpravidla nepřesahují 1500,-Kč. Ale i v této oblasti se jedná o cenu předem domluvenou.

Pokud se bavíme o prostituci nemůžeme opomenout fakt, že prostituci můžeme rozdělit nejen na její heterosexuální část, ale i na část homosexuální.

f) Homosexuální prostituce mužská

Protože promiskuita je u mužských homosexuálů větší než u heterosexuálních mužů, nestačí nabídka homosexuálních partnerů pokrýt poptávku. Výsledkem byl mimořádně rychlý nárůst mužské prostituce ve všech zemích Evropy. Každé velkoměsto má dnes uličku své mužské prostituce, homosexuální podniky a kluby. V těchto podnicích se považuje za samozřejmé, že starší muž platí za mladšího. To odpovídá heterosexuálnímu vztahu mezi mužem a ženou. Zatímco však žena, kterou muž pozve na oběd nebo večeři, do kina nebo na kávu, ještě nemusí muži poskytovat intimní protislužbu, rozumí se mezi homosexuály samo sebou, že se setkávají za účelem pohlavního styku. Když zde tedy platí starší za mladšího, je nemožné udělat rozdělovací čáru mezi láskou a prostitucí. Profesionální homosexuální mužská prostituce je organizovaná stejně jako heterosexuální ženská prostituce. I zde existuje rozdělení na bordely, hodinové hotely, zábavní podniky. I homosexuální mužská prostituce má své kuplíře, pasáky, příznivce a varianty. K dispozici jsou jak aktivní, tak i pasivní typy, muži, kteří nosí stále ženské oblečení, a muži, kteří nikdy v ženském oblečení nepracují. Stejně jak existují ženské prostitutky, které se o muže v podstatě nezajímají, protože jsou ve skutečnosti lesbické, existují i muži, kteří se prodávají, aniž by byli homosexuální. pokud jde o trestnou činnost spojenou s mužskou homosexuální prostitucí, tak tu homosexuálové udávají vzácněji než heterosexuálové. Důvod je ten, že si zákazník nemůže dovolit podat oznámení, poněvadž by tím odhalil svoji homosexualitu.

Úchylná mužská prostituce jiného než homosexuálního druhu se vyskytuje stejně často jako úchylná ženská prostituce (BORNEMAN, Ernest, *Sexuologický slovník*, VICTORIA PUBLISHING, 1990, ISBN 80-85605-17-1, str. 466-467). Většina všech sexuálních perverzí má své specializované podniky. Mužští prostitutí provádějí každou formu fetišismu pro své mužské i ženské zákazníky. Nabízejí také všechny varianty sadomasochismu. Mezi sadomasochistické aktivity patří například klinik, bondage, spaking, pissing apod. Existence takovýchto podniků je velmi dobře tajena, tyto podniky mají stálou a neměnnou klientelu a svoje služby neinzerují v žádném inzertním časopise, který je pro tyto účely vydáván.

Tyto služby jsou pak hojně navštěvovány jedinci z Německa, Belgie, či Holandska. Mnohdy jsou návštěvníci těchto zařízení také pedofilně orientovaní. U homosexuálních mužů totiž označujeme za pedofilii preference dětí do 13 let, efebofilie – vyhledávání partnerů 15 – 20letých, adrofilie – zaměření na dospělé muže a gerontofilie – zaměření na starce. (CAPPONI, Věra, *Sexuologický slovník*, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str. 55-56).

g) Homosexuální prostituce ženská

Ženská homosexuální prostituce je organizována hůře než mužská. Rovněž lesbické podniky existují ve všech větších městech na světě. Je však těžké zjistit, jak velké je procento profesionálních lesbických prostitutek v těchto podnicích, neboť dělící linie mezi poloprostitucí (pozvání přítelkyně na oběd nebo kávu) a vlastní prostitucí je velmi nezřetelná. Protože ženská homosexualita vzkvétá mezi "normálními" prostitutkami, nebyly by ani za potřeby speciální lesbické bordely, kdyby zde neběželo o dvojnásobně úchylné instituce. Většina z těchto zařízení má sadomasochistický nebo fetišistický charakter. Slouží ženám, jejichž libido je fixováno nejen na vlastní pohlaví, ale i na určité ceremonie, bez kterých nedosáhnou uspokojení. Každá žena, která jednoduše sexuálně touží po jiné ženě, může oslovit jakoukoli prostitutku na ulici a může si být jista, že dostane přednost před mužem. Pokušení lesbické prostituce je větší než heterosexuální. Nájemci bytů, kteří často protestují proti pánským návštěvám, tak zpravidla nic nemají proti dámským návštěvám.

Existuje i pedofilní lesbická prostituce, kterou zprostředkovávají většinou matky dětí – často lesbické prostitutky, které si namlouvají, že tak vlastně děti chrání před muži (BORNEMAN, Ernest, *Sexuologický slovník*, VICTORIA PUBLISHING, 1990, ISBN 80-85605-17-1, str. 466–467).

Pokud jsme hovořili u mužské homosexuální prostituce o kontaktech a preferencích, tak u lesbických kontaktů se hovoří o korofilii (děti), parentofilii (adolescentní dívky), gynekofilii (dospělé ženy) a graeofilii (stařeny) (CAPPONI, Věra, *Sexuologický slovník*, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str.66).

2.3 Dílčí závěr

V této kapitole své práce jsem chtěl přiblížit právní aspekty, které ovlivňují fungování prostituce na našem území. Je však nutné si uvědomit, že neexistuje žádná reálná právní úprava prostituce a proto je tato oblast velice chaotická. Stejně tak jako neexistují statistické podklady, ze kterých by bylo třeba vycházet při sestavování nějakého zákonného opatření, které by upravovalo prostituční jednání. Ukázali jsme si, že existují paragrafy Trestního zákona, které nějakým způsobem činnost v sexuální sféře upravují, ale přesná definice stále chybí. První vlašťovkou co se týče prostituce jako kriminalizujícího jevu je bezesporu přijetí paragrafu 232a Trestního zákona, který se zabývá obchodem s lidmi. Tento paragraf byl přijat novelou Trestního zákona č. 537/2004 Sb.

V druhé části kapitoly jsme si blíže přiblížily formy a druhy prostituční činnosti tak, jak se vyskytují na našem území. Snahou bylo vždy alespoň částečně přiblížit fungování těchto forem prostituce a jejich vztah k zákazníkovi, ale i ke vzniku dalších sociálně patologických jevů, jakými jsou drogová problematika, mravnostní kriminalita a jiné.

3. Zdravotní rizika provozování prostituce

Jistě bude každý souhlasit s tím, že čím víc klesá kvalita poskytovaných erotických služeb, tím více roste riziko vzniku pohlavně přenosných chorob. Samozřejmě že existují případy, kdy se člověk nakazil pohlavně přenosnou chorobou i jinak než stykem s prostitutkou, ale právě kategorie provozování prostituce je k takovému přenosu velmi náchylná. Tato kapitola se bude věnovat vybraných pohlavně přenosným chorobám a bude mít za cíl trochu více je přiblížit.

První velice závažná choroba, které bych se chtěl věnovat je vůči ostatním poměrně mladá, ale už i tak děsí celý svět:

AIDS – zkratka anglického termínu – Acquired immunodeficiency syndrome, tj. syndrom získaného selhání imunity. Tato nemoc je způsobena virem lidské imunodeficiency HIV, který napadá T-lymfocyty – jeden z typů bílých krvinek, které hrají důležitou roli v systému lidské imunity (obranyschopnosti proti chorobám). V napadené buňce může virus přežívat bez příznaků i několik let. Jeho nakažlivost stoupá s počtem jedinců, přes které byl přenesen. Když se nakonec začne virus v buňce rozmnožovat., buňku zničí. Viry uvolněné z mrtvé buňky (řádově tisíce v každé buňce) napadají a likvidují další T-lymfocyty. Imunitní systém je nakonec natolik ohrožen, že se postižený stává obětí banálních infekcí, které by jinak lidský život neohrožovaly.

Virus HIV je přítomen zejména v krvi, ve spermatu, vaginálním sekretu i mateřském mléce, v malém množství i v jiných tělních tekutinách. Virus HIV se nejčastěji přenáší pohlavním stykem. Riskantnější je anální styk⁴ než vaginální, protože sliznice konečníku je zřejmě pro virus průchodnější než sliznice pochvy. Další forma přenosu je z matky na dítě během těhotenství nebo porodu, ale také s mateřským mlékem. Výrazným zdrojem nákazy je infikovaná krev. Nemusí jí být mnoho jako třeba při transfuzi. Stačí opakované použití injekční stříkačky, kterou užil jako první nositel viru, což je častý způsob nákazy u toxikomanů.

AIDS je choroba velmi vážná, v současné době neléčitelná. Dosavadní léčba může pouze zpomalit průběh nemoci. Záludnost AIDS tkví zejména v tom, že člověk, který je nositelem viru HIV a tedy i zdrojem nákazy, to nemusí sám vědět a není to na něm mnohdy po léta nijak patrné.

⁴ Anální styk – soulož do konečníku. Jedna z méně obvyklých forem pohlavního styku, preferovaná spíše homosexuálními muži. Ani u heterosexuálních párů však není výjimkou.

Koncem roku 1993 bylo u nás evidováno 192 osob HIV – pozitivních a z nich 48 ve stadiu nemoci AIDS. Narůstá mezi nimi podíl žen nakažených heterosexuálním stykem. Řada infikovaných však o tom neví, takže odhad počtu nakažených se pohybuje mezi 2 – 8 tisíci. AIDS se šíří geometrickou řadou. Například v roce 1981 bylo na celém světě zaznamenáno 364 nemocných, o deset let později to byl již tisícinásobek. Počet nositelů viru HIV se v téže době odhadoval na 1 % světové populace. Mohli bychom tedy mít dojem, že 99 % všech lidí je zdravých a pravděpodobnost nákazy je zanedbatelná. Některé rizikové skupiny jsou však virem promořeny až z 50 %. Jsou to homosexuální prostitutí a toxikomani, heterosexuální prostitutky např. v Africe jsou nakaženy virem až v 80 %.

Hlavním zdrojem nákazy tedy zůstává bezesporu pohlavní styk. Bezpečný sex je tudíž tou nejvhodnější formou jak předejít onemocnění. Riziko přenosu nákazy značně snižuje použití prezervativů při pohlavním styku (CAPPONI, Věra, *Sexuologický slovník*, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str.12-13).

Syfilis – jedná se o onemocnění přenášené hlavně pohlavním stykem (takto dojde k nákaze u 95 % onemocnění), jehož původcem je spirochéta *treponema pallidum*. Nakazit se lze od jedince, který má mokvající vyrážky v prvním a druhém stádiu onemocnění. Nemokvající vyrážky druhého stádia, stejně jako tělní výměšky (moč, pot, slzy) infekční nejsou. Na druhém místě je přenos infekce z matky na plod. Onemocnění na základě nákazy kontaminovanou krví jsou relativně vzácná.

Inkubační doba onemocnění je zhruba 3 týdny, kdy se na místě vstupu infekce do těla (což u žen bývá v hloubce pochvy nebo na děložním čípku) vytvoří tvrdý vřed, který není bolestivý a rychle mizí. Často bývají zduřené nejbližší mízní uzliny. Vřed se vůbec nemusí vytvořit nebo může zůstat nerozpoznán.

Po cca 8 – 10 týdnech od infekce nastává druhé stádium onemocnění zapříčiněné průnikem treponem do krevního řečiště. Chorobné příznaky jsou různé a někdy dokonce žádné, kterých by si nemocný povšiml. Nejčastěji se objeví nesvědící vyrážka na trupu a ploskách dlaní a nohou, a další zduření uzlin. Někdy dochází k vypadávání vlasů. Vyrážka může být i v ústech. pokud vyrážka mokvá, je velmi nakažlivá. Vyrážky se zahojí a následuje tzv. bezpříznakové období, kdy nejsou patrné žádné příznaky onemocnění (kromě treponem v krvi nebo mozkomíšním moku). Toto období může trvat řadu let (2 – 50), u některých pacientů až do konce života (zemřou na úplně jiné onemocnění). Po období latence se projeví třetí stádium. Choroba může postihnout kterýkoliv orgán v těle.

U vrozené syfilidy (přenesené z matky na plod) se mohou příznaky projevit ihned po narození. Pokud dítě přežije tři kritické měsíce, může nastat období latence, trvajících

až 20 let. Původce onemocnění byl objeven začátkem 20. století a díky lékům a některým antibiotikům se podařilo na přelomu 40. a 50. let výskyt syfilidy v Evropě značně snížit. U nás díky uzavřeným hranicím a provedení rozsáhlé depistážní akce nemající na světě obdoby (vyšetření, a v případě potřeby léčení všech občanů starších 15 let) se podařilo čerstvé nákazy prakticky vymýtit. Novému šíření nemoci pak napomohla "sexuální revoluce" na přelomu 50. a 60. let, ale i prvá vlna otevření hranic a mnohdy i stud mnoha nemocných (CAPPONI, Věra, *Sexuologický slovník*, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1, str.129-130).

Kapavka – Gonorrhoea – je nejčastější ze všech pohlavních nemocí. Je způsobována gonokokem Neisseri, který byl v roce 1879 objeven Albertem Neisserem. K nákaze kapavkou dochází téměř výlučně pohlavní cestou, zárodek mimo tělo rychle odumírá. Inkubační doba je proměnlivá, v průměru trvá tři až čtyři dny, ale jsou známy i podstatně delší inkubační doby, až tři týdny. Obecně se tři nebo čtyři dny po nákaze objevuje žlutý hnis v ústí močové trubice. Další průběh nemoci se u obou pohlaví liší.

Kapavka u muže – po nákaze se gonokoky nejprve množí v přední části močové trubice a asi po třech dnech je napadena již většina přední části močové trubice. Další růst gonokoků obecně probíhá až po krček močového měchýře, měchýř příliš často neonemocní. Ve vzácnějších případech však onemocnění pokračuje i přes močový měchýř a močovody se dostane až do ledvin. Častěji však gonokoky napadají ze zadní části močové trubice prostatu a semenné vajíčky.

Onemocnění je mimořádně bolestivé. Dochází k hnisání, tvorbě abscesů, někdy k provalení abscesu do okolí hráze, močové trubice nebo do konečníku. Další velmi častou komplikací je návazný zánět nadvarlat. Při konečném uzdravení kapavkového zánětu často dochází k tvorbě jizev, ty se stahují, a tak dochází ke zúžení močové trubice, striktuře. Často bývá zúžení teprve 10 až 14 let po kapavce tak akutní, že pacient má potíže při močení, někdy takové, že vůbec nemůže moč vylučovat.

Kapavka u ženy – také u ženy dochází k nákaze kapavkou nejprve v močové trubici. Projevy jsou stejné jako u muže. Z močové trubice gonokoky putují do dělohy, a dojde-li tam k infekci, musí se počítat s dlouhým a často těžkým průběhem nemoci. Kapavka sliznice močové trubice probíhá u ženy všeobecně neškodněji než u muže. V pochvě se gonokoky obvykle natrvalo neusazují, pochva má tak hrubou sliznici, že klade značný odpor. Jen je-li sliznice pochvy zkyprěna, například během těhotenství, poskytuje pro gonokoky příznivou půdu, nicméně podle novějších prací není onemocnění sliznice tak řídké, jak se dříve předpokládalo. Naproti tomu u ženy onemocní velmi často přenosem z odtékajícího sekretu také sliznice konečníku a s touto okolností je třeba při vyšetřování vždy počítat. Pokud se

jedná o těhotnou ženu, tak kapavka a těhotenství mohou probíhat současně. Dojde-li k infekci současně s aktem vedoucím k početí, probíhá infekční proces mnohem silněji než za normálních okolností, protože porodní cesty se stávají pro infekci mnohem propustnější.

Gonokoky se mohou také dostat zevnitř do očí a způsobit onemocnění sítnice. Jakmile původci kapavky proniknou do oka a ihned se nezasáhne, prožerou do oka otvor, kterým mohou pronikat i jiné bakterie. Tak dochází k oslepnutí.

Toto onemocnění může vést i ke špatné činnosti kloubů, která souvisí s kapavkou kloubů. U muže obvykle onemocní nejprve koleno. Může být napaden jeden kloub nebo i více kloubů současně nebo po sobě. Kapavkový revmatismus a kapavkové záněty kloubů jsou vážná onemocnění, která často vedou ke ztuhnutí postižených údů. Po přeléčení se jen zřídka podaří u člověka docílit plné obnovy funkce kloubů. (BORNEMAN, Ernest, *Sexuologický slovník*, VICTORIA PUBLISHING, 1990, ISBN 80-85605-17-1, str.235-237).

3.1 Zkušenosti a charakter komerčních sexuálních aktivit

V posledním desetiletí se zájem odborníků o zkušenosti obyvatel se sexem za peníze zvýšil především v souvislosti s pokračující epidemií AIDS. Prostitutky a jejich zákazníci jsou totiž považováni za skupinu s vysoce rizikovým chováním. V některých oblastech světa (např. v jihovýchodní Asii a v pásmech kolem transafrických dálnic) je styk s prostitutkou hlavním zdrojem infekce HIV.

V souvislosti se společenskými změnami u nás v posledních letech rovněž došlo ke zviditelnění prostituce a pravděpodobně i ke zvýšení zkušenosti obyvatel ČR s komerčním sexem. I když zatím tento styk podle všech zjištění nehraje u nás významnou roli v šíření HIV/AIDS, potenciálně tvoří jistě jeden z důležitých zdrojů budoucího ohrožení. V roce 1993 byl proveden výzkum, který zjistil, že 9 % mužů mělo nějakou zkušenost z komerčním sexem. V roce 1998 už to bylo 14 % mužů. Pokud se jednalo o ženy a poskytování sexuálních služeb za peníze, tak v roce 1993 se k poskytování sexuálních služeb za peníze vyjádřila kladně 3 % a v roce 1998 4 % vyšetřených žen. Nejčastější aktivitou při tomto styku byla u mužů i u žen v obou souborech vaginální soulož. S ní mělo při komerčním sexu alespoň jednorázovou zkušenost 93 % mužů a 96 % žen v roce 1993 a 95 % mužů a 94 % žen v roce 1998. Co se týče masturbace, tak v roce 1993 mělo tuto zkušenost 68 % mužů a 77 % žen

a v roce 1998 to bylo 77 % mužů a 100 % dotazovaných žen. Zkušenost s felací uvádělo v roce 1993 69 % mužů a 67 % žen a v roce 1998 se jednalo o 76 % mužů a 94 % žen.

S análním stykem mělo alespoň jednorázovou komerční sexuální zkušenost až 22 % mužů a 33 % žen v roce 1993 a 31 % mužů a 53 % žen v roce 1998.

Zatímco roku 1993 téměř jedna třetina mužů (asi 29 %) a ještě více žen (asi 41 %) se zkušeností s komerčním sexem nikdy nepoužila při sexuálním styku kondom, v roce 1998 to bylo jen 12% mužů a 9 % žen (WEISS, Petr, ZVĚŘINA, Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, POTRÁL, 2001, ISBN 80-7178-558-X, str.88-93).

3.2 Dílčí závěr

Jak již vyplývá z předcházející kapitoly je provozování prostituce obrovským rizikem pro vznik a rozšíření pohlavně přenosných chorob. Bohužel nejen prostituční chování má za následek rozšiřování pohlavních chorob. V současné době je možnost nakazit se pohlavní chorobou daleko častější u dospívající mládeže, která si hledá sexuálního partnera mnohdy pouze na jednu noc. Většinou se jedná o letnou známost, kterou si mládež hledá na diskotékách a v jiných zábavních podnicích. Právě tato skupina je velmi riziková, neboť jí chybí obranné mechanismy, které by ji nutili alespoň k používání kondomu. Také většina dospívající mládeže považuje kondom za přítěž, se kterou nemá pohlavní styk tu správnou kvalitu. Většina z nich se často pokojí pouze s tvrzením, že mne se přece něco takového nemůže stát. Pokud však dojde k nákaze pohlavně přenosnou chorobou bývá již většinou pozdě ptát se na to PROČ ZROVNA JÁ? Pak může dojít k dalším skutečnostem, které se vážou na nositele pohlavně přenosné choroby. Může se jednat až o úplné vyloučení z kolektivu vrstevníků, které bych přirovnal k způsobu "sociální smrti". Protože člověk je tvor společenský, tak tato "smrt" má na psychiku mladého člověka dalekosáhlé důsledky. Proto se domnívám, že jistá zdrženlivost a uvědomělost by měla hrát při výběru sexuálního partnera důležitou roli a nemělo by se jednat jenom o "lovce" sexuálních zkušeností.

4. Empirický výzkum

Ve druhé části své bakalářské práce jsem se chtěl pokusit o zmapování veřejného mínění ve vztahu k problematice prostituce. Jak již vyplynulo z předcházejících kapitol, vztah k prostituci se během staletí měnil a vyvíjel. V podstatě od doby, kdy byla prostituce tehdejší společností plně akceptována, až po dobu, kdy byla prostituce naopak zakázána a její činnost se dostala až na samý okraj společnosti.

Z tohoto důvodu jsem se také snažil výzkumem ověřit následující hypotézy:

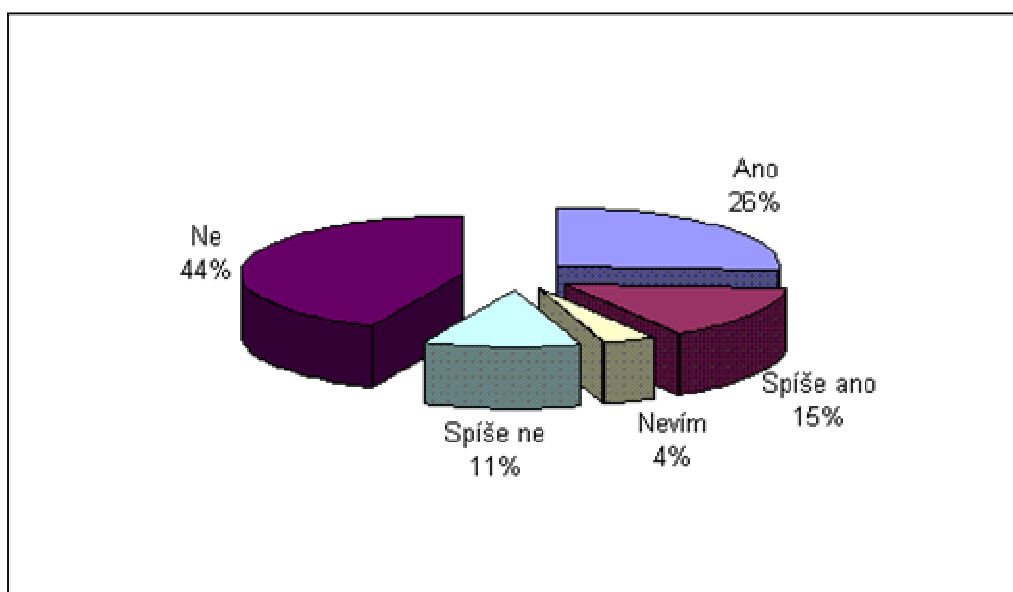
1. *Domnívám se, že společnost není připravena na fakt, že by došlo k legalizaci prostituce a provozování této činnosti by se stalo normálním povoláním se všemi aspekty, které k výkonu jakéhokoliv zaměstnání patří.*
2. *Domnívám se, že prostituce je vyústěním špatné sociální situace, kdy jsou lidé provozující prostituci na tom špatně po sociální stránce.*

Při své práci jsem se zaměřil na zjištění skutečností, jak současná společnost chápe problematiku prostituce, jak ji přijímá, vnímá a co si o prostituci jako takové myslí. Pro potřeby této ankety jsem oslovil respondenty ve věkovém intervalu 18 – 30 let, neboť se domnívám, že tato věková skupina je pouze v minimální míře ovlivněna názory, postoji a společenskou morálkou předlistopadové společnosti. Ke zjištění názorů a postojů této věkové skupiny obyvatelstva jsem sestavil dotazník, který jsem předložil respondentům k odpovědi. Dotazník měl 11 položek a dotázaní se měli formou volné dotazníkové odpovědi vyjádřit k položeným otázkám. Takto získané výsledky jsem zpracoval a posléze procentuálně vyjádřil v následujících grafických znázorněních. Ještě bych chtěl dodat, že se k těmto dotazům vyjadřovali daleko otevřeněji ženy než muži, kterých bylo také méně, co se týče dotazovaných osob. Nyní již k samotnému dotazníku a k následným odpovědím:

Otázka č.1

Jste pro legalizování prostituce jako druhu živnostenského podnikání?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Ano	14	26%
Spíše ano	8	15%
Nevím	2	4%
Spíše ne	6	11%
Ne	23	44%

Na tuto otázku odpověděla většina respondentů, že nejsou pro legalizaci prostituce. Nejčastěji jako důvody uváděli to, že by měl tento druh živnostenského podnikání hodně rizik, především v oblasti rozšiřování pohlavně přenosných chorob. Dále dotazovaným připadala prostituce samotná jako nedůstojná postavení žen, dokonce byla označena jako nechutná. Snaha o její legalizaci pak byla brána jako drzost s tím, že nechat si platit za sexuální služby je absolutně mimo jakoukoli morální hranici.

Další část respondentů se přiklání k názoru, že legalizace prostituce by naopak pomohla zabránit šíření pohlavně přenosných chorob, neboť prostitutky by byly povinny chodit na pravidelné lékařské prohlídky. Výskyt pohlavních chorob by tak byl dobře mapován a mohlo by dojít k přijetí adekvátních opatření v rámci léčby těchto nemocí. Navíc by prostitutky byly nuceny odvádět daně a tak by vlastně přispívaly do státního rozpočtu nemalou peněžní částkou.

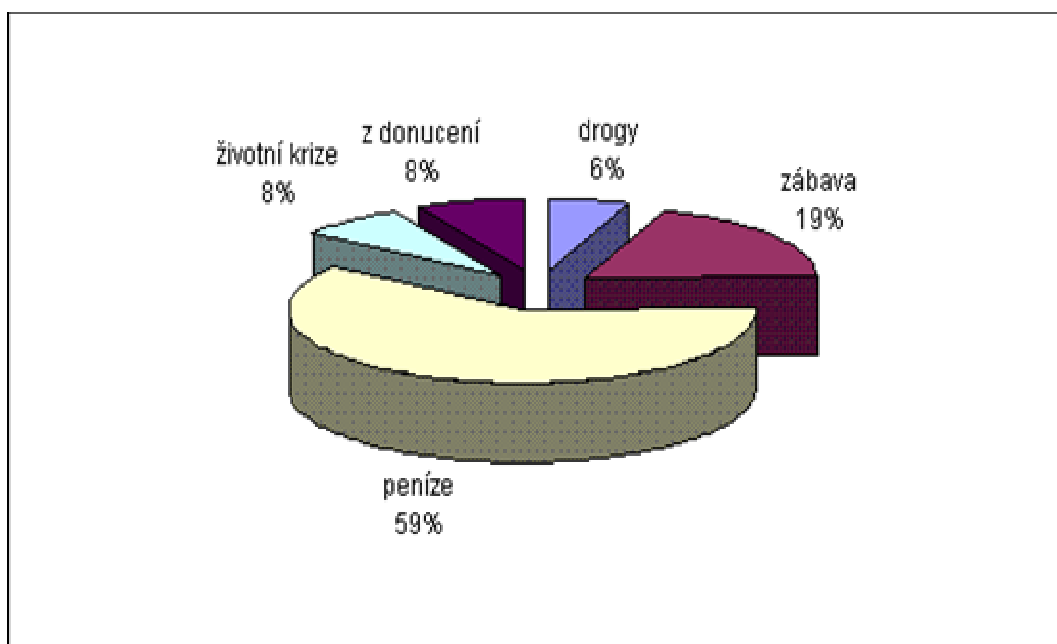
Pokud se vyskytly názory, které nebyly jasně vyhraněny na oblast legalizace prostituce, tak se většinou jednalo o dotázané, kteří si nedovedli představit, zda by legalizace mohla, či nemohla fungovat. Uváděly také, že neví, jak by se okolí tvářilo na fakt, že dotyčná osoba podniká v oblasti prostituce.

Jen malá část respondentů nedovedla na danou otázku odpovědět, proto uváděla, že se jich daná problematika netýká, tudíž se nestaví ani na jednu nebo druhou stranu a nemají jasně vyhraněný názor.

Otázka č. 2

Uveďte, co podle Vás ženy vede k provozování prostituce.

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
drogy	3	6%
zábava	10	19%
peníze	32	59%
životní krize	4	8%
z donucení	4	8%

Odpověď na otázku č.2 dopadla poměrně jednoznačně, jak již vyplývá z grafického znázornění. Valná část dotázaných uváděla, že prostituce je vlastně činností, která vede k poměrně snadnému a rychlému výdělku.

Ale i jistá nenasytost sexem byla celkem hojně zastoupena. Dotazovaní uváděli, že tuto činnost je možno provozovat pro zábavu, nebo v ní spatřovali určité dobrodružství, poznání něčeho nového, exotického.

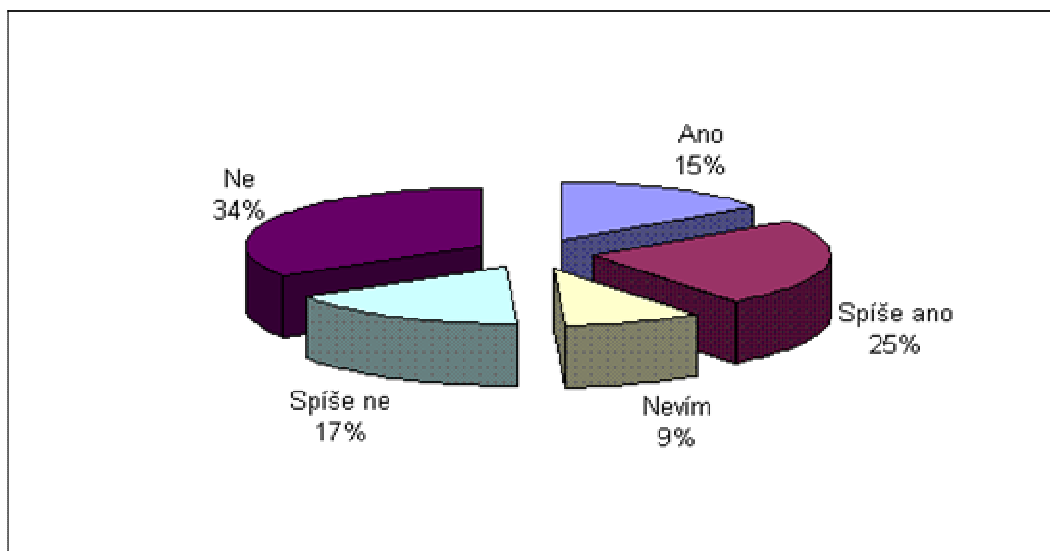
Pokud se respondenti vyjadřovali k dalším důvodům, tak za neopomenutelný považovali provozování prostituce z donucení. Jako příklad uváděli dotazovaní hlavně různé pracovní agentury, které najímají většinou mladé dívky pro práci v zahraničí. Jde většinou o destinace jako Německo, nebo Itálie. Tam pak nutí tyto dívky k provozování prostituční činnosti. Praxe bývá taková, že dívkám jsou v místě příjezdu zabaveny pasy, finanční prostředky a dívky jsou pak odkázány pouze na osoby, které ji vlastně tímto způsobem nutí k prostituci. Nutno podotknout, že dívky také mnohdy neovládají jazyk země, do které za prací přicestovaly. Jsou známy i případy fyzického napadení dívky, zvláště když se odmítala těmto lidem podrobit.

Také životní krize, spojená často s nemožností pracovního uplatnění, a následně problematika drog byly spojovány s důvodem, proč se ženy uchylují k této činnosti. Je zajímavé, že dotázaní uváděli z oblasti drog nejčastěji pervitin a heroin a již v daleko menší míře třeba závislost na alkoholu, který bezesporu také patří k drogám, užívaných společností.

Otázka č. 3

Pomohla by legalizace prostituce tomu, aby nenarůstal počet infikovaných osob pohlavními chorobami?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Ano	8	15%
Spíše ano	13	25%
Nevím	5	9%
Spíše ne	9	17%
Ne	18	34%

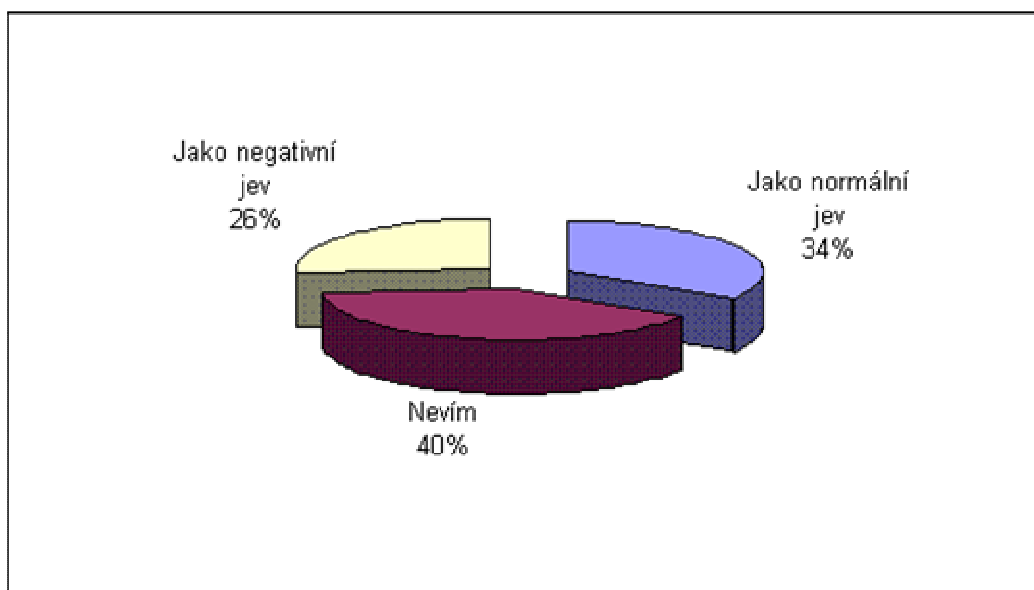

Jak vyplývá z výše uvedeného grafu, většina dotázaných si myslí, že by legalizace prostituce nedovedla snížit počet osob, nakažených pohlavně přenosnými chorobami. Dotázaní se zaměřují na možnost, že pokud by vznikl „zákon o prostituci“, který by tvrdě tento sociálně patologický jev ve společnosti potíral, došlo by tak i ke snížení počtu osob s pohlavně přenosnou chorobou. Faktem je, že většina dotázaných uváděla, že tento zákon v naší společnosti chybí, ať už je tomu z jakýchkoliv důvodů.

Na druhé straně i respondenti, kteří k této otázce zaujali kladné stanovisko uváděli, že zákon, který by tuto oblast nějakým způsobem upravoval ve společnosti chybí. Shodli se však na tom, že pokud by k legalizaci prostituce došlo, snížil by se i počet osob infikovaných pohlavně přenosnou chorobou. Zvláště, když by měly osoby provozující prostituci povinné lékařské prohlídky a za jejich neplnění by byly tvrdě sankcionovány. Legalizací by se mohl snížit i samotný počet prostitutek, protože ne každá prostitutka či prostitut by byli ochotni se dobrovolně přihlásit k provozování této činnosti.

Otázka č. 4
Jak chápáte prostituci v ČR?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Jako normální jev	18	34%
Nevím	21	40%
Jako negativní jev	14	26%

Pokud 40 % dotázaných na tuto otázku uvedlo, že neví a nedovede na tuto otázku nějak odpovědět, nebylo to tím, že by se nechtěli vyjádřit, ale tím, že prostituci jako takovou nechápou. Nechápu, co vlastně ženy a muže vede k provozování této činnosti a protože se nikdy ve svém okolí s tímto jevem nesečkali, zařadili se právě do nejpočetnější skupiny.

Jako normální společenský jev spatřovala prostituci skupina s 34 % odpověďmi. Dotázaní uváděli, že tento jev je ve společnosti již od nepaměti, stále přetrvává a bude tu i v budoucnu. Proto prý je také nazývána prostituce jako „nejstarší řemeslo“. Dále tito dotázaní podotkli, že se jedná o jev, který není možné ze společnosti vyloučit žádným možným způsobem. Pokud se v této otázce vyjádřili dotázaní i k samotným prostitutkám, pak je rozdělili na dvě skupiny:

- a) prostitutky, které se pohybují ve vyšších společenských vrstvách – tyto bývají nazývány jako společnice a jsou zvyklé na poměrně vysoký životní standard.
- b) prostitutky z nižších společenských tříd – tady respondenti zmiňovali fakt, že jde o jakousi formu přežití, sloužící pouze k uspokojení základních společenských potřeb.

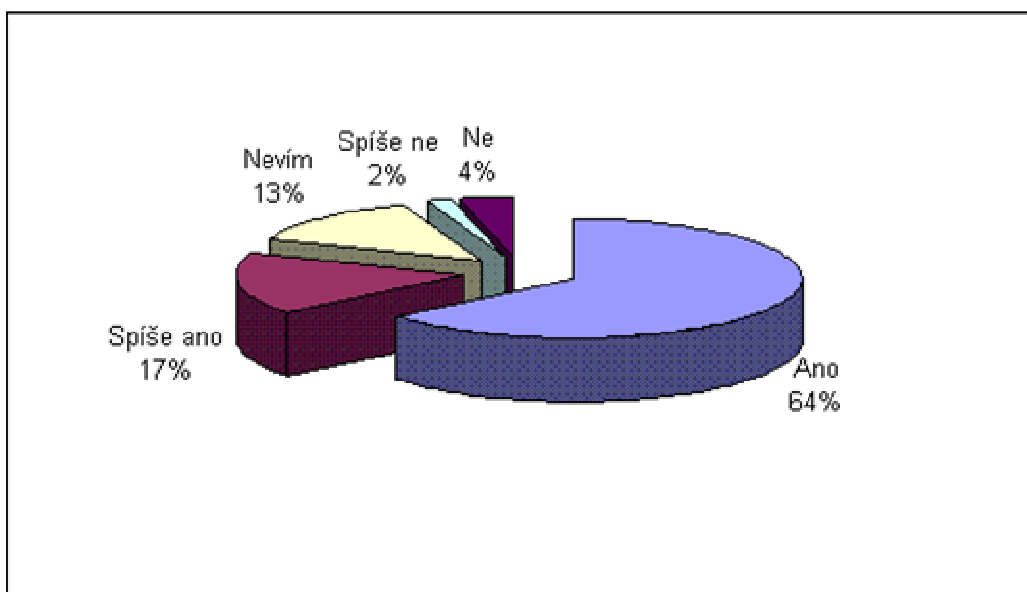
Zbytek dotázaných považuje prostituci za negativní společenský jev, se kterým je spojena celá řada dalších, pro společnost negativních jevů. Ať již se jedná kupříkladu majetkovou kriminalitu, drogy, nebo jako prostředek šíření pohlavně přenosných chorob.

Ze všech odpovědí jsem vybral jednu, která mne velmi zaujala svým obsahem: *„Společnost prostituci odsuzuje, vzhlíží k prostitutkám pohrdavě s nechutí a odporem. Ale každý člověk do toho může spadnout, tak jako k drogám. Jednou jsi dole a jednou nahoře... Nemám odpor k prostitutkám, spíš je lituji.“*

Otázka č. 5

Jste pro potlačení pouliční prostituce a její přemístění pouze do "veřejných domů"?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Ano	34	64%
Spíše ano	9	17%
Nevím	7	13%
Spíše ne	1	2%
Ne	2	4%

V této otázce se přiklonila většina z dotázaných k názoru, že by bylo vhodnější pouliční prostituci potlačit a přemístit ji do „veřejných domů“. Jako důvod tohoto přemístění, dalo by se říci i vytlačení, respondenti uvedli, že u silnic působí prostitutky dosti odpudivě. Dále uvedly, že pouliční prostituce není žádným způsobem kontrolována z hlediska pohlavních chorob a šíření dalších negativních, společenských jevů.

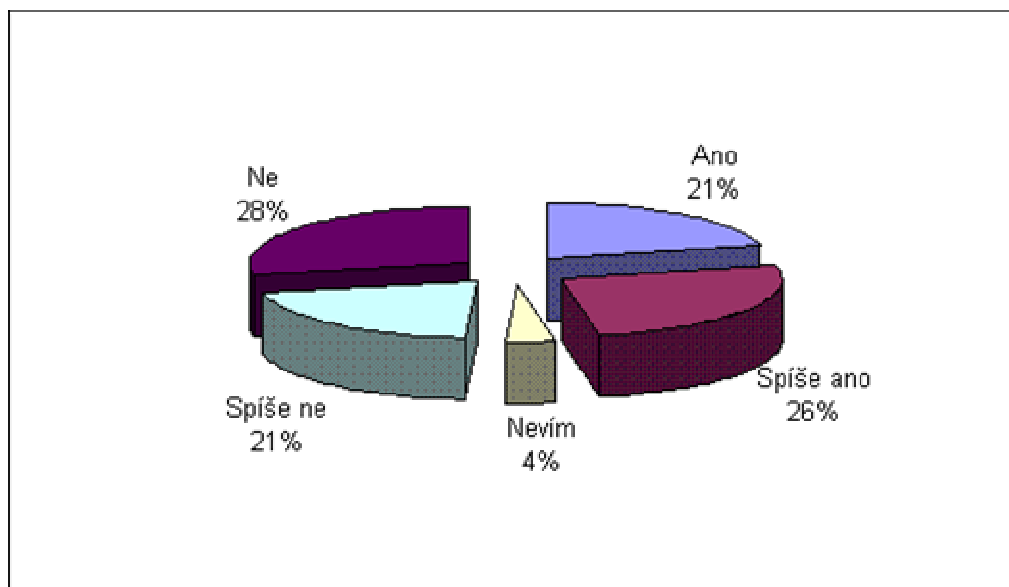
Naproti tomu ve „veřejných domech“ se provádí pravidelné lékařské prohlídky, jak se ve svém názoru shodli dotázaní. Osoby zúčastněné v dotazníkové anketě mnohdy zaujaly postoj, že pokud dojde k vytlačení pouliční prostituce do „veřejných domů“, nebudou prostitutky na očích a celý problém tak bude alespoň z části vyřešen. Poněvadž, kdo bude mít chuť hledat tento druh sexuální zábavy, navštíví příslušné zařízení. To pro klienta bude daleko výhodnější, neboť nebude muset stavět u silnice, kde by mohl být náhodně spatřen. Navíc pro klienty by bylo rovněž bezpečnější navštěvovat prostitutky ve „veřejných domech“, především proto, že by zde nemuseli mít takovou obavu z pohlavně přenosných chorob.

Vyjádřil – li se někdo z dotázaných na tento dotaz negativně, či na něj nedovedl odpovědět, bylo to povětšinou způsobeno tím, že jednotliví respondenti uvedli, že je tento jev neobtěžuje a právě z toho důvodu k němu nemohou zaujmout konkrétní stanovisko.

Otázka č. 6

Lze spojit provozování prostituce s rolí matky a manželky v běžné rodině?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Ano	11	21%
Spíše ano	14	26%
Nevím	2	4%
Spíše ne	11	21%
Ne	15	28%

Tato odpověď rozdělila respondenty v podstatě na dva tábory, kdy jedna skupina si dokáže představit skloubit tyto činnosti, druhá nikoliv.

Ti, co uváděli, že je to možné, tak ale dodávali, že se musí jednat o velkou míru tolerance a pochopení mezi partnery. Dotázaní rovněž uváděli, že si dovedou představit jak se žena v těžké životní situaci uchýlí k tomuto druhu obživy. Dokonce se našlo i několik respondentů, kteří měli s tímto jevem určitou zkušenost ze svého okolí.

Skupina, která se stavěla negativně ke spojení role prostitutky, manželky a matky, vycházela z toho, že by tato činnost měla negativní vliv na vývoj a výchovu dítěte. Matka by se nedovedla zároveň věnovat dítěti a provozovat prostituci. Také si tato skupina dotázaných neuměla představit, jak by dítě reagovalo na fakt, kdy by bylo okolím označováno jako dítě

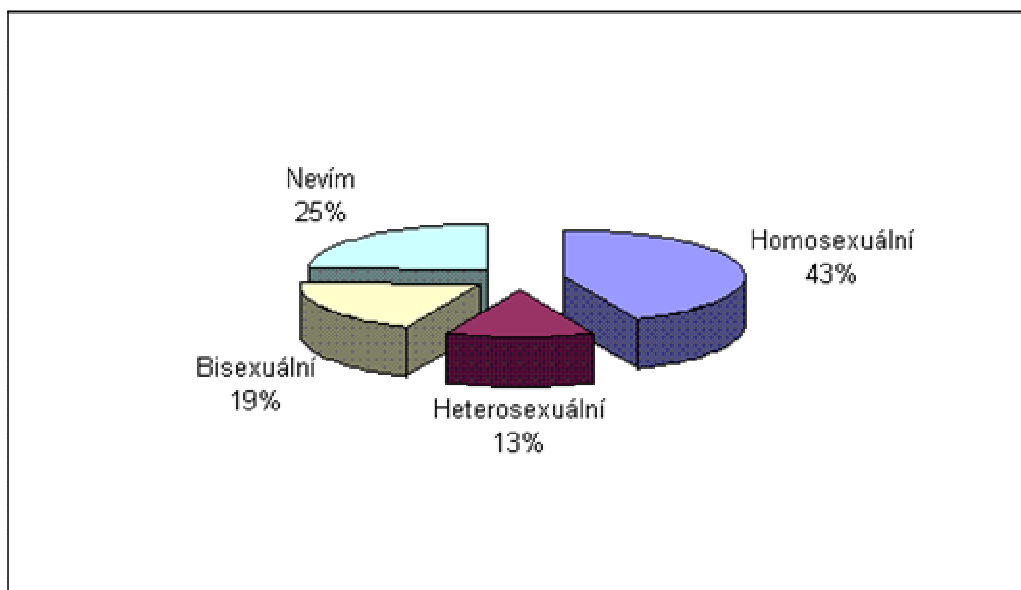
prostitutky. Mělo by zřejmě velké problémy ve své věkové sociální skupině (hledání kamarádů, vytváření různých interpersonálních vztahů).

Ze 4 % dotazovaných se k problému nedovedla vyjádřit a uváděli, že si takovou situaci nedovedou představit, je pro ně absurdní a i samotná představa je dosti šokující.

Jedna z odpovědí byla v tomto smyslu velmi radikální a měla následující znění: *“Osobně bych zakázala, aby tyto ženy měly v péči děti, protože s tento život zcela jistě odráží ve výchově dítěte.”*

Otázka č. 7
Jaký druh prostituce lze pozorovat u mužů - prostituteů?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Homosexuální	23	43%
Heterosexuální	7	13%
Bisexuální	10	19%
Nevím	13	25%

Další otázkou, na kterou respondenti odpovídali bylo určit, jaký druh prostituce lze pozorovat u prostituujících mužů. Z množství 53 dotázaných se většina vyjádřila v tom smyslu, že mužskou prostituci spojují s prostitucí homosexuální a pouze menší část dotázaných uvedla, že mužská prostituce je heterosexuální. Jistá část respondentů se vyjadřovala tak, že nelze jednoznačně určit, který druh prostituce, z hlediska sexuální orientace, je převažující. Proto se vyjádřili tak, že u mužů lze pozorovat jejich sexuální

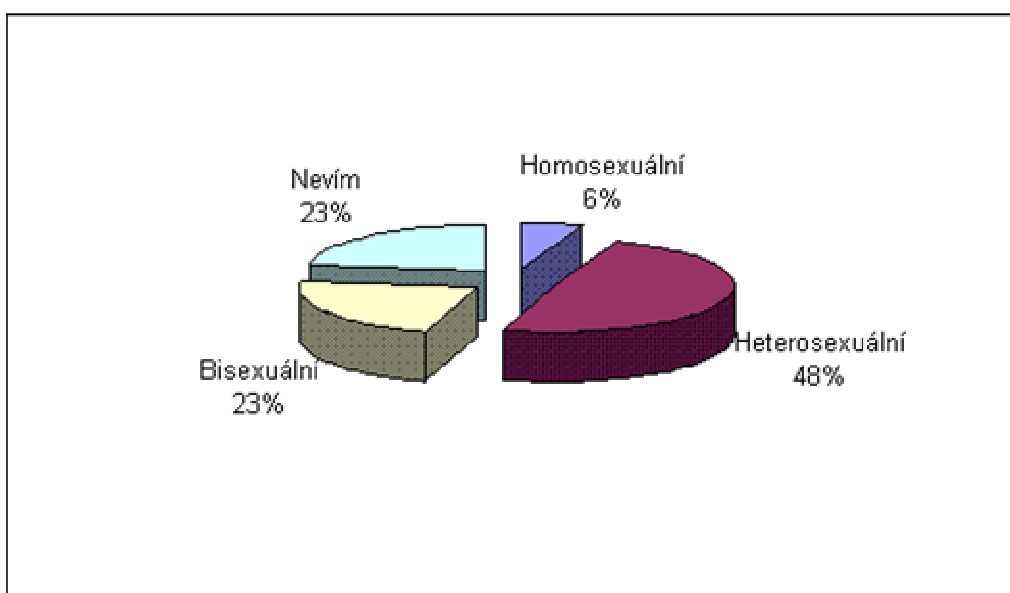
orientaci jako bisexuální. Vše se prý odvíjí od peněz, které je zákazník, popřípadě zákaznice ochotna za požadovanou službu zaplatit.

Našlo se i hodně těch, kteří tvrdili, že neví, jak druh prostituce u mužů převažuje. Opět se objevily názory, že se respondent s tímto společenským jevem neseťkal, tudíž nedovede jednoznačně určit, která prostituce je pro mužské prostitutky převažující.

Homosexualita je dnes společností chápána jako naprosto nemorální a tím pádem jsou mužští prostitutí považováni za absolutní dno v problematice provozování prostituce. Jestliže se dotázané osoby vyjadřovaly k roli prostitutky jako matky, nad možnou otázkou o roli prostituta jako otce kroutili opovrčlivě hlavou, jako nad něčím nadmíru amorálním.

Otázka č. 8
Jaký druh prostituce lze pozorovat u žen - prostitutek?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Homosexuální	3	6%
Heterosexuální	26	48%
Bisexuální	12	23%
Nevím	12	23%

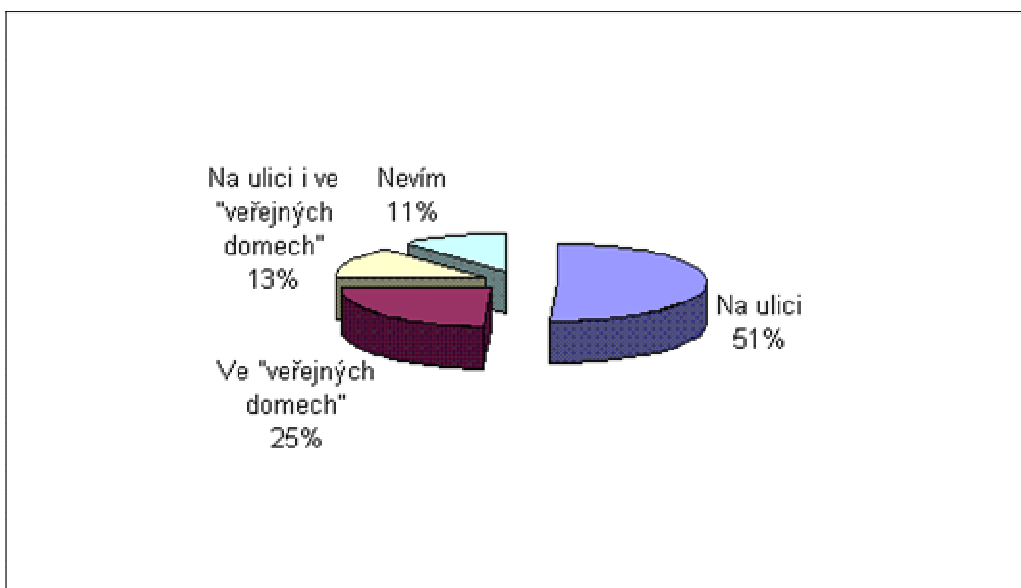
Na otázku pod tímto pořadovým číslem, druh sexuální orientace žen – prostitutek, většina dotázaných odpověděla, že prostituci ženskou hodnotí jako heterosexuální. Samozřejmě i zde dotazovaní namítali, že je odvislé od částky, kterou je zákazník, či zákaznice ochotna za požadovanou sexuální službu zaplatit. I z výše uvedeného grafu je patrné, že jistá skupina dotázaných se přiklonila k názoru, že sexuální orientace prostitutek

nemůže být jednoznačně určena a proto uvedli, že jde o prostitutky s bisexuální orientací. Jenom malá část, 6 % respondentů, uvedla, že považuje ženskou prostituci z hlediska sexuální orientace za homosexuální.

I u této otázky se našla skupina, která nedovedla jednoznačně určit, zda se v případě žen jedná o homosexuálně, heterosexuálně, či bisexuálně orientované prostitutky. Navíc i zde se našlo několik dotázaných, kteří se s prostitucí jako takovou nikdy nesetkali, o tuto problematiku nejeví zájem a proto na tento druh otázky nedovedli dost dobře odpovědět.

Otázka č. 9
Kde se podle Vás nejčastěji nabízí prostituující osoby?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Na ulici	27	51%
Ve "veřejných domech"	13	25%
Na ulici i ve "veřejných domech"	7	13%
Nevím	6	11%

Výše uvedený graf nám vypovídá o tom, že více jak polovina respondentů odpověděla, že dle jejich názoru se nejčastěji vyskytují prostituující osoby na ulici tzn. ve formě pouliční prostituce. Jako důvody většinou uváděli, že na ulici si může stoupnout každý, že prostitutky či prostitutky na ulicích nejsou nikým a ničím omezeni. Samy tyto osoby si pak určují kde, jak a co budou za patřičný obnos dělat. Dále se také shodli dotazovaní na tom, že pouliční prostituce považována za dno provozování této činnosti.

Naproti tomu 25 % dotázaných se přiklonilo k názoru, že prostitutky se většinou sdružují ve „veřejných domech“, kde je dle jejich mínění výdělek sice menší, ale mají zde větší ochranu a to jak před možným nezaplacením za požadovanou službu, tak i před různými druhy pohlavních chorob a v neposlední řadě i před možným fyzickým napadením. Dle názoru většiny dotázaných je forma prostituce, provozované ve „veřejných domech“ spíše pro vyšší vrstvy společenského žebříčku. Někteří dokonce uvedli, že návštěvou „veřejných domů“ může být hodnocena i určitá společenská prestiž osob.

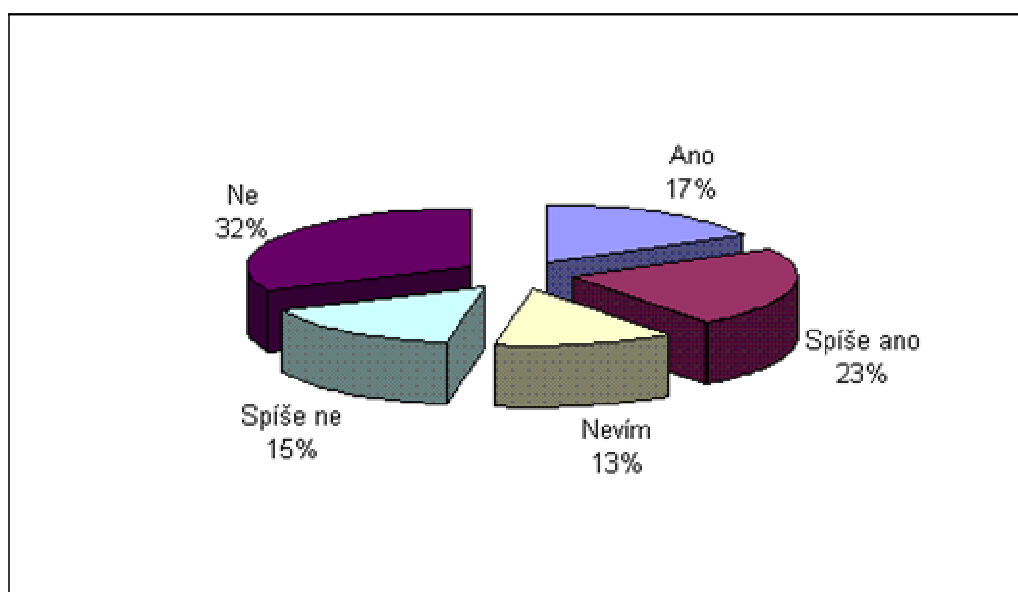
Našla se také část respondentů, které uváděla, že nelze jednoznačně říci, že je víc nebo toho druhu prostituce. Proto 13 % uvedlo, že nemohou říci, které prostituce je více z hlediska místa, kde k takové činnosti dochází.

Jestliže 11 % dotázaných uvedlo, že neví, kde častěji dochází k nabízení sexuálních služeb, bylo to způsobeno tím, že se s prostitutkami na vlastní oči nikdy nesetkali a proto tuto otázku nemohou posoudit.

Otázka č. 10

Je dle Vás potřebný fenomén prostituce ve společnosti?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Ano	9	17%
Spíše ano	12	23%
Nevím	7	13%
Spíše ne	8	15%
Ne	17	32%

Potřeba fenoménu prostituce ve společnosti – tak k tomuto dotazu se vyjadřovali respondenti v této otázce. Setkal jsem se s poměrně zajímavými odpověďmi. Část dotázaných uváděla, že prostituce je pro společnost důležitá, neboť činnost prostitutek a prostitutů přináší určitý druh odreagování pro osoby, které tyto služby využívají. Navíc mnoho prostitutek poskytuje takové sexuální služby, které v partnerském svazku chybí a právě proto jsou vyhledávány u těchto „sexuálních pracovníků.“ Jako s další vlastností prostituce jsem se během své práce setkal s důležitostí. Například pokud je doma partner v po sexuální stránce nespokojen, je pro něho návštěva „veřejného domu“ jistým druhem ventilu a není pak třeba bourat jinak kvalitně fungující rodinné soužití.

Naproti tomu, větší skupina se postavila k fenoménu prostituce negativně, neboť prostituci jako takovou spojují s problematikou drog, násilí a jak již bylo několikrát řečeno i s nekontrolovatelným rozšiřováním pohlavních chorob.

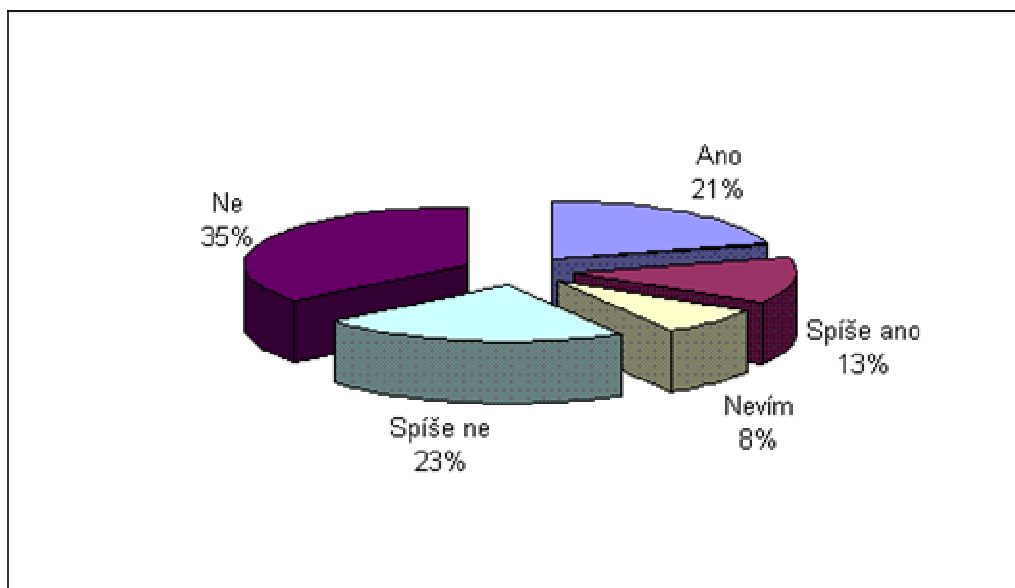
Z uvedených odpovědí také vyplynulo, že prostituce nepřináší společnosti žádný užitek, proto se tito dotázaní domnívají, že prostituce jako společenský jev potřebná není.

Většina respondentů, kteří se k této otázce vyjádřili negativně argumentovala také tím, že fenomén prostituce nahrazuje partnerské vztahy, které pak ve společnosti absentují. Právě prostituce má hledání partnera a vše, co s tím souvisí nahrazovat. Je totiž na rozdíl od partnerského vztahu poměrně lépe a rychleji dostupná.

Na závěr bych chtěl uvést příklad jedné z odpovědí, tak jak se mi během mé práce dostala do rukou a zaujala mě i svým přístupem: *“Jistě. Kdyby nebyla prostituce, tak by chlapi chodili k sousedce. A myslím, že je velmi nepravděpodobné, že se se mnou přítel rozejde kvůli tomu, že si chce vzít „Evičku“ z Moulin Rouge! Což u sousedky se to klidně stát může.“*

Otázka č. 11
Bylo by vhodné prostituci zcela zakázat?

odpovědi respondentů	počet odpovědí	procentuální vyjádření
Ano	11	21%
Spíše ano	7	13%
Nevím	4	8%
Spíše ne	12	23%
Ne	19	35%

Na závěrečnou otázku mého dotazníku se respondenti vyjadřovali, zda by bylo vhodné prostituci zakázat. Jak vyplývá z grafického znázornění, více jak 50 % dotázaných uvedlo, že by nebylo vhodné prostituci zakázat. Většina z nich argumentovala tím, že tu prostituce byla, je a bude a jako jev je ze společnosti nevymýtitelná. Pouze valná většina dotazovaných uváděla, že by v této oblasti mělo dojít ke vzniku nějaké právní úpravy, která by provozování prostituce korigovala a spíše by omezovala pouliční provozování prostituce. Respondenti se také shodli v tom, že zákaz by nijak neovlivnil provozování tohoto „nejstaršího řemesla“, neboť jak je známo, zakázané ovoce chutné nejvíc a prostituce by přešla zcela do ilegální oblasti působení. Kontrola a předcházení vzniku pohlavně přenosných chorob by se tak velmi ztížila a stala se skoro nemožnou. Navíc by došlo k rozvoji sociálně patologických jevů, které s touto oblastí souvisí.

Vyjadřovala – li se část dotázaných tak, že by bylo vhodné prostituci zcela zakázat, tak tito většinou argumentovali tím, že role prostitutky je neslučitelná s jakoukoliv jinou sociální rolí. Navíc se domnívají, že zákazem prostituce by se jistě snížilo i procento uživatelů drog a

majetkové kriminality. Tyto jevy dle názoru zmíněných osob úzce s provozováním prostituce souvisí.

4.1 Dílčí závěr

Svojí výzkumnou činností jsem chtěl zmapovat fenomén prostituce v naší soudobé společnosti. V položených otázkách jsem rovněž chtěl potvrdit, případně vyvrátit tezi, že naše společnost není připravená na fakt, že by došlo k legalizaci prostituce. Navíc by se případnou legalizací stala tato činnost naprosto normálním povoláním, se všemi aspekty, které k výkonu jakéhokoliv zaměstnání patří. Již úvodní otázka mého výzkumu směřovala právě do této oblasti. Jak vyplynulo z výše uvedených odpovědí, není naše společnost připravena přijmout prostituci jako běžné společenské zaměstnání. Prostituce připadala dotazovaným jako jev, který je ženám nedůstojný, dokonce byl označen jako nechutný. Většina z oslovených také pokud hovořila o prostituci, tak hovořila o prostituci ženské, nikoli o prostituci jako celku. Jen velmi malá skupina se zamýšlela i nad prostitucí mužskou. Z toho důvodu by se dalo tedy říci, že první tezi můj výzkum prokázal a naše společnost ještě není připravena na akceptaci prostituce jako běžného zaměstnání.

Proto také názor, že prostituce je vyústěním špatné sociální situace, spojovali respondenti s ženami. Více než 50 % dotazovaných se vyjádřilo, že je pravdou, že k prostituci vedou špatné sociální podmínky, a to v první řadě nedostatek finančních prostředků. Domnívám se tedy, že se tohoto výzkumu vyplynulo, že provozování prostituce souvisí se špatnou sociální stránkou, ve většině případů s finanční.

Sexuální nevázanost a prostituce jako produkt moderní konzumní společnosti však v současné době stojí ve stínu novodobé sexuální pandemie v podobě pohlavně přenosné, doposud neléčitelné pohlavní choroby, zvané všude po celém světě čtyřmi vše říkajícími písmeny AIDS (Acquired immunodeficiency syndrome – syndrom získaného selhání imunity). Tato choroba nejen že ze samotných prostitutek, ale i z jejich zákazníků udělala jednu z nejohroženějších skupin populace, ale zároveň její lavinovité šíření ohrožuje i samu existenci lidstva. Velmi děsivým se jeví fakt, že právě plození potomstva se stává v souvislosti právě s chorobou AIDS rizikovou aktivitou.

Nové přerozdělení světa, způsobené pádem železné opony a rozpadem východního bloku v období mezi lety 1989 – 1991, vedla k velkým sociálním procesům a také otřesům v oblastech východní Evropy. Nové stěhování národů a obrovský nárůst vlivu zločineckých

skupin konstituovaných na západě a vznik nových skupin na východě, jsou příčinou toho, že prostituce je v současné době ovládána zločineckými skupinami a organizacemi. Z provozování prostituce plynou těmto skupinám obrovské příjmy, které jsou srovnatelné s příjmy z obchodu s drogami.

Všechny rozvinuté demokratické státy na západě se snaží v současné době prostituci regulovat a tím omezit vliv organizovaného zločinu na tuto činnost. Toto vede spíše k větší ochraně především samotných prostitutek. V zákonné úpravě, kde prostitutka respektuje zákonné mantinely provozování živnosti a je řádným plátcem daně je také řádným občanem, který má právo požadovat ochranu od státu a státních orgánů. A naopak – za tuto ochranu stát poté požaduje respektování pravidel, které si sám stanovil, aby bylo zabezpečeno bezpečné fungování státu i státního aparátu. V této souvislosti se jako možný vzor nabízí zákonná úprava prostituce ze starověkého Řecka a Říma, jak byla popsána v kapitole o historii prostituce.

Prostituce má samozřejmě mnoho dalších negativních jevů, ale nejdůležitějším z těchto jevů jsou samotné prostitutky. Jedná se o závislost na drogách, alkoholismus, různé druhy psychických problémů, rozpad rodinného zázemí a problémy, které souvisejí se zařazením do normálně fungující společnosti. Závěrem je možné konstatovat, že prostituce zůstane součástí lidské civilizace a negativní jevy, které ji provázejí nebude možno nikdy vyřešit úplně ideálně. Stav, který je v současné době v České republice, pokud se týče prostituce je však nadále neudržitelný. Případná legislativní úprava provozu prostituce bude velice náročná na koordinaci s dalšími právními úpravami a její smysluplné vetknutí do právního řádu České republiky bude klást značné nároky na legislativu a celou státní správu i orgány místní samosprávy.

Závěr

V této mé bakalářské práci jsem se pokusil popsat fenomén, jakým bezesporu prostituce je, a dotknout se alespoň okrajově některých dalších jevů, které s provozováním prostituce souvisí ať už přímo nebo nepřímo. Pokud se týká prostituce samotné, tak ta je odvěkým průvodcem lidské společnosti jejími vlastními dějinami.

V první části své práce jsem se pokusil právě o zmapování prostituce z historického hlediska. Od doby, kdy byla brána jako zcela normální a pozitivní společenský jev. Byla to především éra starověku, zejména Athén a Říma, kdy toto řemeslo bylo bráno jako součást společenského postavení. Existovaly různé druhy prostituce, které byly v této době preferovány, či naopak zatracovány. I přístup k prostitutkám byl zcela odlišný tomu, jak jej známe z dnešních dnů.

Druhá kapitola je věnována prostituci v období středověkém, kdy se ji snažila převážně křesťanská společnost důrazně potlačovat a tak ji vytlačit až na samý okraj společnosti. Velký vliv v této době si vysloužili tzv. hetéry, které se mnohdy dostaly až na nejvyšší postavení ve společenském žebříčku. Známý je též průvodní jev, který provází celou středověkou éru a tímto jevem jsou různé válečné konflikty, které se v evropském regionu vedly. Během těchto válek se staly prostitutky zcela běžným jevem, který provázel vojska na jejich válečných výpravách.

Třetí kapitola je pak věnována období novověké prostituce a především obrovskému rozvoji pohlavních chorob, ke kterému došlo. Velký vliv na to mají i objevy v lékařství, které jednotlivé choroby popisovaly, uváděly příznaky a způsoby nakažení. Proto začíná být prostituce vytěsňována ze společnosti, aby došlo k zabránění šíření pohlavně přenosných chorob. Jak již bylo v této kapitole zmíněno, jednalo se například o takové nemoci, jakými byly syfilis, či kapavka.

Druhá větší část mé práce je věnována sociálně – patologickým aspektům, které jsou spojeny s provozováním prostituce. Po roce 1989 došlo na našem území k velkému rozmachu různých zločineckých skupin, převážně ze zemí bývalého Sovětského svazu. Právě tyto skupiny byly zaměřeny na provozování prostituce a dosahovaly obrovských zisků z této činnosti. V této části zmiňuji fakt, že v naší společnosti chybí jakákoliv právní úprava prostituce, zmiňuji pouze zákonné úpravy, které s provozováním tohoto "řemesla" souvisí. Tyto úpravy jsou v této části podrobněji rozebrány.

Jednu z kapitol věnuji též druhům prostituce, které jsou na našem území provozovány. Informace k těmto druhům lze najít na stránkách inzertních časopisů s touto tematikou. Z toho důvodu jsem se zde snažil o podrobnější popis jednotlivých druhů prostituční činnosti.

S provozováním prostituce úzce souvisí různá zdravotní rizika, které jsem, alespoň částečně, popsal v následující kapitole. Vyzdvihl jsem především tři nejhlavnější pohlavně přenosné choroby a mezi těmito příkládám největší význam právě AIDS. Nutno podotknout, že na tuto chorobu se ještě v současné době nevyskytuje žádný lék, který by dokázal tohoto onemocnění nakaženou osobu zbavit.

Poslední část své práce jsem věnoval empirickému výzkumu, kde jsem se chtěl pokusit na základě dotazníku potvrdit, nebo vyvrátit určité pracovní teze, které jsem si k této práci zvolil. Z uvedených odpovědí jsem se pak dopracoval k závěru, že naše společnost není připravena na fakt, že by došlo k legalizaci prostituce a provozování této činnosti by se stalo normálním povoláním. Taktéž z tohoto výzkumu vyplynulo, že provozování prostituce je způsobeno špatnou sociální situací osob, které tuto činnost provozují.

Resumé

Předkládána bakalářská práce se zabývá problematikou prostituce a jejího vývoje během staletí až do současnosti. Jejím cílem bylo také ukázat, jak se během staletí změnil vztah společnosti k tomuto společenskému jevu. Od doby, kdy byla prostituce běžně tolerována až do současnosti, kdy je prostituce považována za problematický sociálně patologický jev. Součástí práce je i empirický výzkum, který se zabývá veřejným míněním o problematice prostituce. Z provedeného výzkumu pak vyplynulo, že společnost není připravena na legalizaci této činnosti a i chápání dnešní společnosti je diametrálně odlišné od toho, jak vnímali prostituci ve starověku, či středověku. Faktem zůstává, že tehdejší společnost si moc nelámala hlavu s pohlavně přenosnými chorobami, které s sebou prostituce nese. Naproti tomu dnes je prostituce spojována právě s pohlavními chorobami, především s jednou z nich a tou je AIDS.

V jedné z částí jsou i osvětleny druhy prostituční činnosti na našem území a různé právní úpravy, které se, avšak pouze nepřímo, snaží o jistou korekci v této oblasti. Proto i já se na základě však zhodnocených faktů přikláním k názoru, že je třeba prostituci nějakým způsobem korigovat a domnívám se, že legalizace by mohla být při tomto procesu nápomocna.

Anotace

Práce je zaměřena na problematiku prostituce a vztah veřejného mínění k tomuto společenskému jevu. Z práce vyplývá, že vztah k prostituci se měnil během staletí a v současné době je prostituce považována za sociálně patologický jev, se kterým je spojena celá řada dalších negativních, společenských jevů. Součástí práce byl i empirický výzkum, který mapoval veřejné mínění na oblast prostituce. Jako vzorek společnosti byly vzaty lidé ve věku 18 – 30 let. O této skupině obyvatelstva se domnívám, že je v nejmenší míře zasažena společenskými konvencemi a morálkou předlistopadové společnosti. Celou práci jsem chtěl upozornit na fakt, že se domnívám, že by se prostituce měla nějakým způsobem korigovat a zákonná úprava by mohla být jednou z použitých variant.

Klíčová slova

prostituce, homosexulita, heterosexulita, pouliční prostituce, veřejné mínění, sociálně patologický jev, kriminalita, legalizace

Keywords

prostitution, homosexuality, heterosexulity, street-prostitution, public opinion, social pothological phenomenon, criminality, legalization

Anotation

The thesis is focused on problems with prostitution and attitude of the public opinion to social phenomenon. What we can see from this thesis is that attitude to prostitution was changing during several centuries and at the present time the prostitution is considered as the social phatological phenomenon. The phenomenon which is related to another negative, social problems. The part of work was empiric research as well, which was describing the public opinion about the area of prostitution. As example of society there were selected people between the age 18 – 30 years. I suppose about this group of people that they are influenced the least by social conventions and morality of society in period before November 1989. With my thesis I wanted to point out that prostitution should be regulated in some way and bringing of the law could be one of the possible options.

Použité prameny a literatura

1. BASSERMANN, Lujo, *Nejstarší řemeslo, kulturní dějiny prostituce*, Mladá Fronta, Praha, 1993, ISBN 80-204-0363-9
2. BAUER, Jan, *Dějiny psal sex*, OTAKAR II., Praha, 2000, ISBN 80-86355-39-X
3. BORNEMAN, Ernest, *Encyklopedie sexuality*, VICTORIA PUBLISHING, 1990, ISBN 80-85605-17-1
4. CAPPONI, Věra a kolektiv, *Sexuologický slovník*, GRADA, 1994, ISBN 80-7169-115-1
5. DOFOUR, Pierre, *Dějiny prostituce, III. díl, Přejichodní doba, středověk, Francie I*, Uherské Hradiště, tiskem a nákladem Fr. Radouška, 1905
6. GALÁN, Juan Eslava, *Sex ve starověkém Řecku*, IKAR, 2003, ISBN 80-249-0244-3
7. HORA, Petr, *Toulky českou minulostí*, Práce, Praha, 1991, ISBN 80-208-0111-1
8. LACROIX Paul, *Dějiny prostituce, I.díl, Antická doba*, Fontána, 2003, ISBN 80-7336-056-X
9. MORUS, LEWINSOHN, Richard, *Světové dějiny sexuality*, Naše vojsko, Praha, 1992, ISBN 80-206-0071-X
10. NĚMEC, Miroslav, *Organizovaný zločin*, NAŠE VOJSKO, Praha, 1995, ISBN 80-206-0472-3
11. Organizovaný zločin, Informační materiál, Příloha časopisu České vězeňství č. 2/2003, VS ČR, Praha, 2003, ISBN 80-239-0359-4
12. ŠIŠKOVÁ, Tatjana, *Menšiny a migranti v České republice*, Portál, Praha, 2001, ISBN 80-7178-648-9
13. TOLAR, Jan, *Trestní kodexy trestné činy, přečiny, přestupky*, Naše vojsko, Praha, 1979, ISBN 28-085-79
14. WEISS, Petr, ZVĚŘINA, Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*, POTRÁL, 2001, ISBN 80-7178-558-X
15. Zákon č. 140/1961 Sb. v platném znění - Trestní zákon

Přílohy

1. Vzor testu, který byl použit během empirického výzkumu k tématu "*Veřejné mínění versus prostituce*"

Příloha č.1

pohlaví:

věk:

Otázky pro zpracování k tématu "Veřejné mínění versus prostituce".

1. Jste pro legalizování prostituce jako druhu živnostenského podnikání?
2. Uveďte, co podle Vás ženy vede k provozování prostituci?
3. Pomohla by legalizace prostituce tomu, aby nenarůstal počet infikovaných osob pohlavními chorobami?
4. Jak chápete prostituci v České společnosti?
5. Jste pro potlačení pouliční prostituce a její přemístění pouze do "veřejných domů"?
6. Lze spojit povolání prostitutky s rolí matky a manželky v běžné rodině?
7. Jaký druh prostituce (homosexuální či heterosexuální) lze pozorovat u mužů - prostitutů?
8. Jaký druh prostituce (homosexuální či heterosexuální) lze pozorovat u žen – prostitutek?
9. Myslíte si, že je více osob, které provozují prostituci?
 - a) na ulici
 - b) ve veřejných domech
10. Je dle Vás potřebný fenomén prostituce ve společnosti?
11. Bylo by vhodné zcela zakázat prostituci?

(Při odpovědích se prosím snažte o jejich zdůvodnění)
